

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ostrowie Wielkopolskim**

**Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej
w 2021 roku w powiecie ostrowskim**

Opracował zespół pracowników
Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Ostrowie Wielkopolskim
pod kierunkiem mgr farm. Tadeusza Andrzeja Bilińskiego

Ostrów Wielkopolski - kwiecień 2022

SPIS TREŚCI

	Strony
WSTĘP	3
SEKCJA EPIDEMIOLOGII	4
SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	8
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	13
SEKCJA HIGIENY PRACY	21
SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	28
SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	30
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	33
STANOWISKO PRACY DS. OBRONY CYWILNEJ I SPRAW OBRONNYCH	38
SYSTEM JAKOŚCI W NADZORZE	39
SYSTEM JAKOŚCI W LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII	40

W S T Ę P

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku kontynuując działania z lat ubiegłych – zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) - sprawowała nadzór nad warunkami:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
6. higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

1. sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego,
2. prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska,
3. prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością teren 8 gmin o łącznej powierzchni 1.160 km². Liczba ludności zamieszkującej ten teren wynosi 161,006 osób. Nadzorem PSSE objętych było 3758 obiektów. W 2021 roku przeprowadzono 25 709 kontroli (wraz z wywiadami epidemiologicznymi), wydano 217 decyzji merytorycznych oraz 342 decyzje płatnicze, nałożono 76 mandatów karnych na łączną kwotę 11 750, 00 zł oraz 4 kary pieniężne na łączną kwotę 100 000,00 zł.

SEKCJA EPIDEMIOLOGII

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu ostrowskiego od kilku lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie, choć okresowo odnotowuje się wzrost zachorowań na określone jednostki.

W roku 2020 rozpoczęła się epidemia wirusa SARS-CoV-2, która trwa do dnia dzisiejszego i rejestrowana jest na bieżąco. W roku 2021 najwięcej zachorowań wystąpiło w miesiącu kwietniu.

Tab. 1. Liczba zachorowań w poszczególnych miesiącach roku 2021

Miesiąc	Liczba osób zakażonych
Styczeń	862
Luty	420
Marzec	2 296
Kwiecień	2 353
Maj	403
Czerwiec	42
Lipiec	21
Sierpień	22
Wrzesień	25
Październik	111
Listopad	1 574
Grudzień	2 038
RAZEM	10 167

W roku 2021 podczas epidemii **wirusa SARS-CoV-2** zarejestrowano 10 167 chorych. Odnotowano 246 zgonów spowodowanych zakażeniem przedmiotowym wirusem. Zachorowania wystąpiły w 61 ogniskach, w których odnotowano 542 osoby zakażone. 34 ogniska wystąpiły w zakładach pracy, 16 ognisk wykryto w placówkach edukacyjnych typu szkoły i przedszkola, 5 ognisk wykryto w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim mieszczącym się przy ul. Limanowskiego 20/22, 3 ogniska wystąpiły w zakładach opiekuńczych (domy pomocy społecznej oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze). Pozostałe 9 625 przypadków były zachorowaniami sporadycznymi i rodzinnymi.

Najczęstszymi objawami wśród osób zakażonych były: utrata węchu i smaku, gorączka do 38°C, bóle kostno-stawowe, kaszel, katar, duszność oraz ogólne osłabienie. Objawami dodatkowymi były ból brzucha, biegunka, ból gardła, ból głowy, ból kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, ból oczu – zapalenie spojówek.

W roku 2021, w porównaniu do roku ubiegłego, odnotowano wzrost zachorowań na **salmonellozy – zatrucia pokarmowe**. Ogółem zarejestrowano 22 przypadki zachorowań, z czego 16 osób podlegało hospitalizacji. Zachorowania dotyczyły 9 mężczyzn i 13 kobiet. W dochodzeniach epidemiologicznych nie stwierdzono źródeł zakażeń.

W roku 2021 do PPIS zgłoszono 29 783 przypadków zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na **grypę**, zanotowano spadek w porównaniu do roku ubiegłego, w którym stwierdzono 49 227 takich przypadków. Najwyższe wartości zachorowań odnotowywano w IV kwartale 2021 roku.

W minionym roku zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na **boreliozę** – jest to znaczny wzrost w porównaniu do roku ubiegłego, w którym zarejestrowano 12 przypadków. Na terenie powiatu ostrowskiego nie odnotowano przypadków zachorowań na neuroboreliozę oraz ekspozycji zawodowej. Wszystkie przypadki leczone były ambulatoryjnie. W większości zachorowania wystąpiły po ukąszeniu przez kleszcza na terenie ogrodów, łąk i lasów powiatu ostrowskiego.

W 2021 roku zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek zachorowania na **świnkę**. Dotyczył on niezaszczepionej kobiety w wieku 32 lat.

W minionym roku odnotowano 437 przypadków zachorowań na **ospę wietrzną**. Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci, a tylko kilkanaście u osób dorosłych.

Zarejestrowano również 11 przypadków zachorowań na **inwazyjną chorobę pneumokokową**, z których 5 przypadków przebiegało pod postacią posocznicy. Wskazane przypadki zachorowań dotyczyły 10 osób dorosłych i 1 dziecka. Przebieg zachorowań od średniego do ciężkiego. Odnotowano 1 zgon z wyżej wymienionego powodu, dotyczył on osoby dorosłej.

W minionym roku nie zarejestrowano żadnych przypadków **inwazyjnej choroby wywołanej przez *haemophilus influenzae***.

W roku 2021 odnotowano 130 zachorowań na **bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile***. Hospitalizacji podlegało 130 osób. W porównaniu do roku 2020, w którym odnotowano 21 przypadków, stwierdzono znaczny wzrost.

W 2021 roku odnotowano także 1 przypadek zachorowania na **gardiozę**. Przypadek dotyczył 29-letniej kobiety.

W roku 2021 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono:

1. 81 przypadków pokąsań przez zwierzęta (psy, koty, konie), spośród których 18 osób zakwalifikowano do szczepień p/wściekliznie;
2. 16 nowych zachorowań na gruźlicę.

Tab. 2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie działalności PSSE w Ostrowie Wielkopolskim – porównanie rok 2019-2021

Lp.	Jednostka chorobowa	2019	2020	2021
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	20	14	22
2.	Salmonellozy – zakażenia pozajelitowe	1	0	1
3.	Bakteryjne zakażenia jelitowe <i>Clostridium difficile</i>	20	21	130
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe, w tym u dzieci do lat 2	21 7	6 4	5 14
5.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2	107 43	28 20	21 7
6.	Krztusiec	0	1	0
7.	Płonica (szkarlatyna)	66	17	10
8.	Borelioza z Lyme	23	12	28
9.	Listerioza	2	1	0
10.	Ospa wietrzna	709	305	437
11.	Odra	1	0	0
12.	Różyczka	0	0	0
13.	Róża	13	5	6
14.	Świnka	0	0	1
15.	Grypa i podejrzenia grypy	49 227	28 178	29 783
16.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	22	2	0
17.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe	22	10	21
18.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	19	7	4
19.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	3	0	0
20.	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	7	4	4
21.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone	9	4	2
22.	Inwazyjna Choroba Meningokokowa	2	1	1
23.	Inwazyjna Choroba Pneumokokowa	7	2	11
24.	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	1	1	0
25.	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	2	5
26.	Kiła	3	1	12
27.	SARS-CoV-2	0	5 266	10 167

W roku 2021 Sekcja Epidemiologii przeprowadziła ogółem 24 200 dochodzeń epidemiologicznych, w tym:

1. 24 007 wywiadów w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na choroby zakaźne;
2. 81 wywiadów wśród osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę;
3. 61 dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach.

Szczepienia ochronne

Na terenie powiatu ostrowskiego działa 29 punktów szczepień, zlokalizowanych w 26 placówkach medycznych (2 placówki posiadają 2 punkty szczepień), w tym:

1. 26 gabinetów szczepień lekarzy rodzinnych, w których realizowane są szczepienia obowiązkowe i zalecane dzieci, młodzieży i dorosłych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych,
2. 1 punkt szczepień przy Oddziale Neonatologicznym w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej, gdzie realizowane są szczepienia przeciw gruźlicy i WZW B noworodków,
3. 1 punkt szczepień przy Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej, gdzie wykonywane są szczepienia przeciw tężcowi osób zranionych, narażonych na zakażenie tężcem oraz szczepienia przeciw WZW B pracowników medycznych ZZOZ;
4. 1 punkt szczepień przy Fresenius Nephrocare Polska sp. z o. o. Centrum Dializ Fresenius Ośrodek Dializ nr 70 w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie prowadzone są szczepienia przeciw WZW B osób dializowanych.

W roku 2021 przeprowadzono 21 kontroli w zakresie szczepień ochronnych, które obejmowały ocenę realizacji szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, prowadzenie dokumentacji szczepień, kwalifikacje personelu realizującego szczepienia ochronne, gospodarkę preparatami szczepionkowymi finansowanymi z budżetu państwa, terminy ważności szczepionek, zachowanie łańcucha chłodniczego, poprzez zapewnienie odpowiednich warunków transportu i przechowywania szczepionek (zaopatrzenie placówek w odpowiednie termotorby i urządzenia chłodnicze, zapewniające utrzymanie optymalnej temperatury), zabezpieczenie szczepionek na wypadek awarii lub zaniku zasilania (algorytmy postępowania ze szczepionkami, umowy na ewentualne przechowanie, zaopatrzenie w monitoringi temperatur, agregaty prądotwórcze itp.) oraz postępowanie ze użytym sprzętem jednorazowym.

W minionym roku zanotowano nieznaczny wzrost liczby osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Zarejestrowano 234 nowe przypadki, gdzie rodzice odmówili wykonania szczepień, z czego 206 przypadków dotyczyło dzieci z powiatu ostrowskiego, a 28 przypadków zostało przekazanych do innych powiatów, ze względu na miejsce zamieszkania.

W roku 2020 takich przypadków rejestrowano 120, w roku 2019 – 169, a w roku 2018 – 134. Na koniec roku 2021 ogółem zarejestrowanych było 757 dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców oraz 832 opiekunów prawnych (rodziców).

Wobec osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień PPIS prowadzi postępowania administracyjne zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami prawa, polegające na przysyłaniu do zobowiązanych pism informacyjno-edukacyjnych, wystawianiu upomnień, a w przypadku dalszego niewykonania obowiązku przekazywania spraw do organu egzekucyjnego, którym w świetle prawa jest Wojewoda Wielkopolski.

W minionym roku PPIS skierował do organu egzekucyjnego 4 wnioski o egzekucję administracyjną wraz z tytułami wykonawczymi.

W ubiegłym roku do PPIS zgłoszono 28 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych. 12 zgłoszeń dotyczyło szczepień z kalendarza szczepień i były o przebiegu łagodnym, 16 zgłoszeń dotyczyło szczepień przeciwko COVID-19. 4 niepożądane odczyny poszczepienne miały przebieg poważny, 2 przebieg ciężki i zakończyły się zgonem. Pozostałe zgłoszenia miały przebieg łagodny i zakończyły się pełnym powrotem do zdrowia.

Kontrole sanitarne

Z powodu epidemii i tym samym nałożenia na Państwową Inspekcję Sanitarną bardzo wielu obowiązków w konsekwencji, których działalność kontrolna Państwowej Inspekcji Sanitarnej została czasowo zawieszona oraz ze względu na fakt, iż praca lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w dobie epidemii została czasowo mocno ograniczona, liczba wykonanych kontroli w roku minionym jest niewielka. W 2021 roku Sekcja Epidemiologii współuczestniczyła jedynie w 4 kontrolach sanitarnych podmiotów prowadzących działalność leczniczą w zakresie: prawidłowego prowadzenia procesów dezynfekcji, sterylizacji, stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu, a także prawidłowego postępowania ze zużytym sprzętem jednorazowym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano doraźne zalecenia, które w większości dotyczyły poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń i sprzętu. Procesy dekontaminacji prowadzone są zgodnie z wytycznymi oraz opracowanymi przez podmioty procedurami/ schematami/ algorytmami postępowania. Dekontaminacja prowadzona jest przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o pełnym spektrum działania, w zależności od miejsca i materiału poddanego procesowi dezynfekcji. Placówki leczenia ambulatoryjnego, w których udzielane są świadczenia medyczne przy wykorzystaniu narzędzi sterylnych (jałowych), w większości posiadają urządzenia wyjaławiające typu autoklaw lub korzystają z usług innych podmiotów spełniających wymagania GMP lub ISO. Aparaty wyjaławiające podlegają wewnętrznej kontroli – proces sterylizacji kontrolowany jest testem chemicznym (test paskowy). Jeden raz w miesiącu urządzenia badane są testem biologicznym (wyniki do wglądu, niekwestionowane).

SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Zadaniem Sekcji Higieny Żywności i Żywienia jest sprawowanie nadzoru w zakresie przestrzegania przepisów sanitarnych określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach:

1. produkujących żywność (wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie napojów bezalkoholowych i wód mineralnych, zakłady garmazeryjne, młyny, wytwórnie makaronów, koncentratów spożywczych, wytwórnie używek, wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi, inne wytwórnie żywności, w tym gospodarstwa rolne),
2. wprowadzających żywność do obrotu (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe, inne obiekty obrotu żywnością),
3. żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, pijalnie piwa, punkty małej gastronomii),
4. żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki szkolne i przedszkolne, stołówki i bufety pracownicze, bloki żywienia w domach opieki społecznej, w szpitalach, żłobkach, specjalnych zakładach wychowawczych, na koloniach, półkoloniach i obozach, zakładach usług cateringowych),
5. wytwórnie oraz miejsca obrotu przedmiotami użytku (m.in. opakowań żywności, wyrobów ceramicznych), a także miejsca produkcji i obrotu kosmetyków,
6. obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu do przewozu artykułów spożywczych.

Na dzień 31.12.2021 roku liczba w/w obiektów wynosiła 2133 łącznie, natomiast samych obiektów żywnościowo-żywnościowych z wyłączeniem środków transportu oraz wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością i miejsc obrotu przedmiotami użytku 1685.

W roku 2021, na podstawie całorocznego harmonogramu pracy nadzoru nad obiektami, a także planu poboru próbek, na wnioski petentów (m.in. interwencje), w ramach współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi (Inspekcja Weterynaryjna) skontrolowano 346 obiektów, w tym również środki transportu, miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością i miejsca obrotu kosmetykami (kontrole przeprowadzone w pierwszym półroczu, natomiast od drugiego półrocza sprawami dotyczącymi produktów kosmetycznych zajmowała się Sekcja Higieny Pracy), przeprowadzając w nich łącznie 374 kontrole i rekontrole. Efektem stwierdzonych uchybień w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych stało się wydanie 2 decyzji związanych z działalnością represyjną, a w 14 przypadkach wydanie zaleceń pokontrolnych z krótkim terminem ich realizacji (niewielkie uchybienia odnośnie stanu technicznego obiektów, brak zabezpieczenia towaru sprzedawanego luzem przed zanieczyszczeniem, brak do wglądu badań do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak identyfikacji wyrobu gotowego, brak odzieży ochronnej, zbędny sprzęt przechowywany w magazynie), nałożenie 24 mandatów karnych kredytowych na kwotę 7 050,00 zł za zaniedbania dotyczące uchybień bieżącego stanu sanitarnego, wprowadzanie artykułów spożywczych przeterminowanych, niewłaściwe warunki przechowywania i ekspozycji środków spożywczych, brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego dla artykułów spożywczych chłodzonych. W 2021 roku przeprowadzono również 4 kontrole partii środków spożywczych (kraj pochodzenia Turcja) zgłoszonych do kontroli granicznej, w związku z czym wydano 19 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze, a kontroli zostały w sumie poddane 23 partie środków spożywczych (papryka peperoni w zalewie, pomidory półsuszone, pomidory IQF/mrożone/, papryka kardoula w zalewie).

W ramach funkcjonowania systemu RASFF (system wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych) otrzymano 61 powiadomień, które dotyczyły kwestionowanych produktów:

1. Sezam czarny i produkty zawierające sezam; Czarny kmin – kraj pochodzenia Egipt - oraz produkty wyprodukowane z jego udziałem – zanieczyszczenie tlenkiem etylenu (ETO);
2. Jajka konsumpcyjne – *Salmonella Enteritidis* (2 powiadomienia);
3. „Total Men” (suplement diety) – kraj pochodzenia Anglia – stwierdzenie obecności niezadeklarowanej substancji (sylidenafil);

4. Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany – kraj pochodzenia Niemcy – stwierdzenie przekroczenie NDP estrów 3-MCPD (4 powiadomienia);
5. Biovegan Schoko Herzen (produkt bezglutenowy) – kraj pochodzenia Niemcy – stwierdzenie obecności glutenu na poziomie powyżej 20mg/kg;
6. Kurczaki i elementy drobiowe – *Salmonella Enteritidis* (6 powiadomień);
7. Mięso mielone z kurczaka – obecność enterotoksyn gronkowcowych;
8. „T-nylon spaghetti scoop” (łyżka do spaghetti); Łyżka do serwowania (wazówka) – kraj pochodzenia Chiny – stwierdzenie migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych;
9. Woda źródłana, niegazowana – stwierdzenie *Clostridium* redukujące siarczyny;
10. Mączka chleba świętojańskiego oraz produkty złożone wyprodukowane z jej udziałem (serki o różnych smakach; pączki różnych typów – Vandemoontake; lody Milka; Polewa na produkcie – Frozen Donuts; produkty rybne) – zanieczyszczenie tlenkiem etylenu (ETO),
11. „LONG CHIPS” chipsy z puree ziemniaczanego z bazylią, papryką, o smaku sera i zielonej cebulki – nieprawidłowe oznakowania informacja o substancjach powodujących alergię lub reakcję nietolerancji;
12. Makaron pełnoziarnisty świderki – przekroczenie NDP (najwyższego dopuszczalnego poziomu) deoksyniwalenolu;
13. „Japan Tengsu” (suplement diety – stwierdzenie obecności syldenafile i cyprofloksacyny;
14. Napoje roślinne z dodatkiem gumy guar zanieczyszczonej tlenkiem etylenu;
15. Suplementy firmy MASPEX (3 powiadomienia), suplement „MOLEKIN OSTEO, suplement „Floractin”, wyprodukowane z udziałem węglanu wapnia zanieczyszczonego tlenkiem etylenu;
16. Orzechy pistacjowe – kraj pochodzenia Iran – przekroczenie NDP dla Aflatoksyn (2 powiadomienia);
17. Chrzan tarty – zanieczyszczenie tlenkiem etylenu;
18. Kielbasa surowa metka tatarska – stwierdzenie obecności *Salmonella spp.*
19. Przyprawy (bazylia, ziele angielskie) – kraj pochodzenia Egipt – przekroczenie NDP dla pestycydu chlorotaloniulu (5 powiadomień);
20. „Chochla smart MULTI” – kraj pochodzenia Chiny – przekroczenie migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (2 powiadomienia);
21. Delikatesowe płyty śledziowe smażone; Kielbasa Polska surowa – stwierdzenie obecności *Listeria monocytogenes*;
22. Orzeszki ziemne prażone solone – przekroczenie NDP dla Aflatoksyn;
23. Mąka żytnia razowa typ 2000 – przekroczenie NDP dla Aflatoksyny A;
24. Produkty marki „Monster i Burn” – przekroczenie NDP dla glikolu propylenowego;
25. Grejpfruit odmiana Rio Red – kraj pochodzenia Turcja – przekroczenie NDP dla pestycydów;
26. Figi suszone – kraj pochodzenia Turcja – przekroczenie NDP dla ochratoksyny A;
27. Wyroby do kontaktu z żywnością – Linia BANANA; Zestaw naczyń „Żyrafa” „Rakieta” „Jednorozec”; Organic – Kubek z włókna bambusowego – kraj pochodzenia Chiny – zawartość niedozwolonego składnika - mielone lub sproszkowane włókno bambusa w wyrobie z tworzywa sztucznego;
28. Ziele angielskie – kraj pochodzenia Meksyk – obecność *Salmonella spp.* (3 powiadomienia);
29. Brokuł świeży; Papryka czerwona – stwierdzenie przekroczenia NDP pozostałości pestycydów.

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny zakładów żywnościowo-żywnościowych w roku 2021 przedstawiał się następująco w odniesieniu do poszczególnych grup obiektów:

1. Wytwórnie lodów i automaty do lodów (wg ewidencji łącznie 5 obiektów)

W obrębie tych grup zakładów przeprowadzone zostały 3 kontrole sanitarne. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie nałożono żadnego mandatu karnego i nie wydano żadnej decyzji. W tej grupie obiektów pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek środków spożywczych. Żadna z próbek nie uległa zakwestionowaniu.

2. Piekarnie (wg ewidencji 13)

Sprawując nadzór nad w/w zakładami, skontrolowano 5 piekarni, przeprowadzając w nich 5 kontroli i rekontroli, w tym 1 interwencyjną i w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny. Nie wydano żadnej decyzji o charakterze represyjnym. W roku 2021 w tej grupie obiektów pobrano 5 próbek żywnościowych do badań laboratoryjnych, z których żadna nie uległa zakwestionowaniu.

3. Ciastkarnie (wg ewidencji 18)

W tej grupie zakładów przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych i rekontroli. Kontroli poddano 5 ciastkarni, w których nie nałożono żadnego mandatu karnego, ani też nie wydano żadnej decyzji w drodze represji. Ponadto, w grupie ciastkarni do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek żywnościowych, z których żadna nie uległa zakwestionowaniu.

4. Pozostałe zakłady produkujące żywność (młyny gospodarcze, wytwórnie garmazeryjne, wytwórnie koncentratów spożywczych, wyrobów cukierniczych, inne wytwórnie żywności (w tym gospodarstwa rolne), wytwórnie napojów bezalkoholowych i wód mineralnych, przetwórnictwo owocowo-warzywne, wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi, wytwórnie suplementów diety, producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni, producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni, producenci żywności w warunkach domowych, inne wytwórnie żywności – wg ewidencji łącznie 218 obiektów)

W ramach działalności nadzorczej w w/w zakładach przeprowadzono w sumie 46 kontroli i rekontroli, podczas których nie nałożono żadnego mandatu karnego i nie wydano żadnej decyzji administracyjnej. Pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki żywnościowe, które nie uległy zakwestionowaniu.

5. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe, apteki, obiekty ruchome i tymczasowe inne obiekty obrotu żywnością – wg ewidencji łącznie 882 obiekty)

Sprawując nadzór nad w/w obiektami, przeprowadzono w nich 174 kontrole sanitarne i rekontrole, a stwierdzone uchybienia w trakcie czynności kontrolnych spowodowały wydanie 1 decyzji w drodze represji (decyzja dotyczyła usunięcia uchybień technicznych obiektu). Za bieżący stan sanitarny (m.in. brak czystości i porządku, wprowadzenie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych, niewłaściwe warunki przechowywania i ekspozycji środków spożywczych, brak ciągłości łańcucha chłodniczego dla środków spożywczych) nałożono 13 mandatów karnych kredytowych. Kontroli poddano również jakość środków spożywczych poprzez pobór 181 próbek do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych oraz fizykochemicznych, z czego 2 próbki (deser mleczno-ryżowy – obecność niezadeklarowanego składnika /Sacharyna-wolny imid/; Mąka żytnia do wypieku domowego chleba – przekroczenie NDP dla Ochrotoksyny A) zostały zakwestionowane. W przypadku obu środków spożywczych, kwestionowanej partii produktu nie było już w sprzedaży, lecz informacja pisemna wraz z załączoną dokumentacją została przesłana do organu, na terenie którego mieścił się dostawca produktu oraz producent (mąka).

6. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, kawiarnie, bary, zakłady małej gastronomii – wg ewidencji łącznie 305 obiektów)

W tej grupie obiektów w roku 2021 przeprowadzono w sumie 78 kontroli i rekontroli, a stwierdzone uchybienia spowodowały wydanie 1 decyzji w drodze represji (decyzja dotyczyła stwierdzonych uchybień odnośnie stanu technicznego obiektu). Ponadto nałożono 10 mandatów karnych za bieżące uchybienia sanitarne (m.in. brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektów, brak czystości urządzeń i sprzętu produkcyjnego, nieprawidłowe przechowywanie surowców i półproduktów). W tych grupach obiektów pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki żywnościowe, z których żadna nie uległa zakwestionowaniu.

7. Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (wg ewidencji 147 obiektów)

Do tej grupy należą stołówki pracownicze, bufety przy zakładach pracy, bloki żywienia w przedszkolach, szkołach, domach opieki społecznej, szpitalach, na koloniach, półkoloniach i obozach, a także zakłady usług cateringowych. Prowadząc nadzór nad w/w obiektami przeprowadzono w nich 33 kontroli sanitarnych i rekontroli. W wyniku kontroli nie nałożono

żadnego mandatu karnego, ani też nie wydano żadnej decyzji w drodze represji. W tej grupie obiektów w roku 2021 nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

8. Wytwórnice przedmiotów użytku (wg ewidencji 4 obiekty) oraz miejsca obrotu przedmiotami użytku (wg ewidencji w roku sprawozdawczym 24 obiekty)

W roku 2021 przeprowadzono w tych obiektach 7 kontroli i rekontroli, które nie wykazały nieprawidłowości oraz pobrano do badań laboratoryjnych 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Żadna z próbek nie uległa zakwestionowaniu.

9. Stan sanitarny środków transportu (wg ewidencji z lat poprzednich – łącznie 420 pojazdów)

W roku sprawozdawczym skontrolowano łącznie 24 środki transportu do przewozu artykułów spożywczych, w związku z czym przeprowadzono 24 kontrole tych pojazdów. Na skutek przeprowadzonych kontroli w 24 przypadkach (w roku sprawozdawczym) zostały wydane 24 decyzje zatwierdzające (z uwagi na stan epidemii 3 decyzje zostały wydane na podstawie przedłożonej dokumentacji pojazdów). Kontrole środków transportu, w wyniku których wydano decyzje zatwierdzające, zostały wykonane na wnioski przedsiębiorców i nie wykazały nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego samochodów. Każdy spośród skontrolowanych środków transportu został zaopatrzony w zeszyt mycia i dezynfekcji, w ramach przestrzegania zasad GHP. Procesy te były wykonywane przez kierowców odpowiedzialnych za dany pojazd lub też zlecane myjniom świadczącym usługi w tym kierunku.

10. Obiekty żywnościowo-żywnościowe – sezonowe i zlokalizowane na trasach turystycznych oraz obiekty ruchome i tymczasowe.

Na obszarze działalności PSSE w Ostrowie Wielkopolskim istnieją obiekty działające tylko w okresie letnim. Zlokalizowane są one głównie nad zalewem Piaski-Szczygliczka w Ostrowie Wielkopolskim, w miejscowości Antonin, na terenie gminy Raszków, a także ogródki letnie znajdujące się na ostrowskim rynku. W 2021 roku w okresie letnim w w/w obiektach oraz obiektach zlokalizowanych na trasach turystycznych, przeprowadzono łącznie 17 kontroli, a w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami (półprodukty, surowce wymagające zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego przechowywane i eksponowane poza urządzeniami chłodniczymi, brak prawidłowej odzieży ochronnej, brak aktualnego zaświadczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych, ubytki w podłodze) nałożono 2 mandaty karne oraz w jednym przypadku wydano zalecenia pokontrolne.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W okresie sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano łącznie 205 próbek żywności, w tym 99 próbek w kierunku przeprowadzenia badań mikrobiologicznych. W 2021 roku na podstawie otrzymanych wyników badań 2 próbki uległy zdyskwalifikowaniu (deser mleczno-ryżowy – obecność niezadeklarowanego składnika /Sacharyna-wolny imid/; Mąka żytnia do wypieku domowego chleba – przekroczenie NDP dla Ochratoksyny A). W przypadku obu środków spożywczych, kwestionowanej partii produktu nie było już w sprzedaży, a informacja pisemna wraz z załączoną dokumentacją została przesłana do właściwego organu ze względu na siedzibę dostawcy produktu do miejsca poboru prób lub siedzibę producenta. W obu przypadkach zostały przygotowane formularze powiadomienia w systemie RASFF, które wraz z załączoną dokumentacją przesłano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Próby pobierane w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu, dostarczano do PSSE w Kaliszu – Laboratorium Mikrobiologii, natomiast próbki do badań w kierunku parametrów chemicznych były odbierane przez WSSE w Poznaniu i badane w laboratoriach WSSE w różnych województwach lub innych laboratoriach zewnętrznych.

Interwencje

W 2021 roku do Sekcji Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim wpłynęło 12 interwencji na uciążliwości stwarzane przez zakłady żywnościowo-żywnościowe.

Przedmiotem rozpatrywanych interwencji były:

1. brak przestrzegania warunków higieniczno-sanitarnych w obiekcie,
2. niewłaściwa jakość zakupionych środków spożywczych,
3. obecność ciała obcego w zakupionym pieczywie,
4. nieprawidłowy transport dań obiadowych,
5. obecność larwy w opakowaniu produktu,
6. sprzedaż środków spożywczych przeterminowanych,
7. braki w oznakowaniu produktów kosmetycznych.

W przypadkach, gdy potwierdziły się zarzuty, zastosowano środki prawne przysługujące Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu (mandaty karne, decyzje administracyjne, zalecenia pokontrolne, w dwóch przypadkach pobrano do badań próbki środków spożywczych – w kierunku badania poziomu zawartości pestycydów oraz w kierunku oceny organoleptycznej – w obu przypadkach próbki nie uległy zakwestionowaniu).

Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi

W minionym roku przeprowadzono 2 wspólne kontrole zakładów znajdujących się pod wspólnym nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz przekazano informacje w związku z powiadomieniem w systemie RASFF. Powiadomienie dotyczyło produktów pochodzenia zwierzęcego (drób i elementy drobiowe oraz jajka), których odbiorcami były zakłady figurujące na liście dystrybucyjnej, znajdującej się pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii. Przeprowadzono również 2 kontrole producentów produkcji pierwotnej, wspólnie z pracownikiem Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz pracownikiem Inspekcji Ochrony Środowiska.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Charakterystyka zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu ostrowskiego

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim znajdują się w miastach wodociągi o wydajności :

1. < 100 m³ - 6 (wodociągi zakładowe),
2. 100 – 1000 m³ - 3 (wod. Odolanów, 2 zakładowe),
3. 1000-10 000 m³ - 2 (wod. Raszków, Skalmierzyce),
4. 10 000-100 000 m³ - 1 (wod. Ostrów Wielkopolski).

Na terenie wiejskim znajdują się wodociągi o wydajności:

1. 100 - 1000 m³ - 30 (w tym 1 zakładowy),
2. < 100 m³ - 6 (w tym 2 zakładowe).

Liczba czynnych wodociągów w stosunku do roku 2020 uległa zmianie.

W dalszym ciągu, tj. od roku 2018 obowiązuje decyzja o warunkowej przydatności wody dla wodociągu Topola Wielka wydana w dniu 23.08.2018 roku na podstawie wyników z kontroli wewnętrznej (przekroczenie parametrów fizyko-chemicznych) z terminem do 31.03.2022 roku (decyzja przedłużona).

Ilość pobranych prób wody w 2021 roku:

1. w ramach monitoringu parametrów grupy A¹ pobrano 212 prób,
2. w ramach monitoringu parametrów grupy B² pobrano 46 prób,
3. w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 40 prób.

W ramach nadzoru sanitarnego w Frasenius Nephrocare Polska Sp. z o.o., Centrum Dializ Frasenius, Ośrodek Dializ nr 70 ul. Limanowskiego 20/22 w Ostrowie Wielkopolskim pobrano 12 prób wody w kierunku badań mikrobiologicznych, w tym 1 badanie fizyko-chemiczne.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobrali również 12 prób wody z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. 4 próby pobrano na terenie Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ul. Limanowskiego 20/22 w Ostrowie Wielkopolskim; 4 próby w Filii przy ul. 3 Maja w Ostrowie Wielkopolskim oraz 4 próby w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaliskiej 3 w Psarach.

Pobrane próby wody badano w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu oraz laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim podpisał porozumienia dotyczące prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody przez przedsiębiorstwa wodociągowe na rok 2022.

Ocena sanitarna wód powierzchniowych i gleby

Kąpieliska:

1. Liczba kąpielisk ogółem - 3 (Kąpielisko LIDO w Antoninie - gmina Przygodzice oraz Piaski-Szczygliczka w Ostrowie Wielkopolskim oraz kąpielisko Kąpielka w Pogrzybowie).
2. Liczba kąpielisk zorganizowanych – 3.
3. Liczba kąpielisk niezorganizowanych – 0.
4. Liczba kąpielisk raportowanych do UE – 3.
5. Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli – 0.
6. Łącznie z 3 kąpielisk zbadano 3 próbki pobrane w ramach kontroli urzędowej; w ramach kontroli wewnętrznej – 12 próbek.
7. Przeprowadzono 3 kontrole protokolarne.

¹ **Monitoring Grupy A** – obejmuje podstawowe badania jakości wody niezbędne do sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody,

² **Monitoring Grupy B** – obejmuje wszystkie parametry i wskaźniki niezbędne do dokonywania ocen porównawczych i długoterminowych.

8. W trakcie trwającego sezonu kąpielowego wydano 9 decyzji o przydatności wody do kąpeli oraz 3 o nieprzydatności wody do kąpeli. Oceny o nieprzydatności wody do kąpeli zostały wydane dla kąpieliska „Kąpielka” w miejscowości Pogrzybów ze względu na przekroczenie mikrobiologiczne (enterokoki), a następnie na skutek zakwitów sinic. Kąpielisko „Kąpielka” w miejscowości Pogrzybów od dnia 06.08.2021 roku do zakończenia sezonu kąpielowego, tj. do 20.08.2021 roku zostało oznakowane zakazem kąpeli.
4. W pozostałych kąpieliskach nie stwierdzono przekroczeń fizyko-chemicznych oraz mikrobiologicznych.

Baseny kryte

1. Według ewidencji - 2 obiekty: Wodny Raj przy ul. Wojska Polskiego 17 oraz Delfin przy ul. Poznańskiej 43 w Ostrowie Wielkopolskim.
2. Zgodnie z harmonogramem poboru prób wody pobrano w ramach kontroli urzędowej 12 prób wody przeznaczonej do kąpeli z 2 basenów. Natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez administratora basenu pobrano 39 prób. Próby wody zostały pobrane z niecki, systemu cyrkulacji oraz z miejsca zasilającego pływalnię z wodociągu sieciowego, a także z natrysku damskiego i męskiego w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella*. Próby pobrane zostały do badań w zakresie mikrobiologicznym oraz fizyko-chemicznym.
3. Z uwagi na wystąpienie epidemii SARS CoV-2 baseny okresowo nieczynne, wyłączone z eksploatacji.
4. Administratorzy przekazali PPIS w Ostrowie Wielkopolskim plany poboru wody do badań laboratoryjnych na 2022r.

Pływalnie sezonowe

1. Według ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 2 obiekty (basen kąpielowy „Olimpijska”, ul. Paderewskiego 2-6 w Ostrowie Wielkopolskim oraz inny obiekt dysponujący nieckami basenowymi zlokalizowany przy ul. Słonecznej 1, 63-430 Odolanów).
2. Basen kąpielowy sezonowy „Olimpijska” - obiekt jest własnością Urzędu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Al. Powstańców Wielkopolskich 18, administratorem jest Miejski Zakład Zieleni Sp. z o. o. w Ostrowie Wielkopolskim.
Obiekt posiada: nieckę basenową dla dzieci od 1-3 roku życia (bez nauki pływania – głębokość niecki około 30 cm) z wyodrębnioną częścią rekreacyjną z placem zabaw (wyposażoną w zjeżdżalnię, wiaderko z przelewającą wodą oraz kwiatami natryskowymi) oraz niecką rekreacyjną (z 3 torami pływackimi, ławeczkami z masażem wodno-powietrznym, 3 gejzerami, rwącą rzeką, sztuczną falą oraz zjeżdżalnią, grzybkami wodnymi). Niecki wykonane są z chromonikieliny. Obiektami towarzyszącymi jest budynek zaplecza basenowego, w którym mieszczą się: punkt pomocy medycznej, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie gospodarcze, węzeł sanitarny dla pracowników (natrysk, umywalka, miska ustępowa), pomieszczenia ratowników, kasa, punkt gastronomiczny wraz z niezbędną infrastrukturą. Ponadto w budynku znajdują się toalety damskie (6 umywalek, 6 kabin ustępowych), toalety męskie (6 umywalek, 5 pisuarów, 5 kabin ustępowych), toalety dla osób niepełnosprawnych ruchowo, pomieszczenia z przewijakiem dla małych dzieci. Podłogi oraz ściany w toaletach wykonane są z materiałów nienasiąkliwych odpornych na działanie wilgoci. Obiekt posiada pomieszczenie dla matek z dziećmi oraz toaletę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Wydzielone są pomieszczenia do: suszenia i przechowywania sprzętu do nauki pływania oraz do przechowywania środków czystości. Dodatkowo obiekt posiada budynek technologiczny. Filtry znajdują się w wydzielonym budynku technologicznym, w którym także znajdują się pomieszczenia do przechowywania oraz podawania chemii basenowej tj. podchlorynu sodu oraz kwasu siarkowego. Pomieszczenia podawania środków chemicznych wyposażone są w kabiny prysznicowe z oczomyjką oraz umywalkę do mycia rąk. W hali filtrów znajdują się urządzenia pozwalające na monitorowanie: chemii w basenie, potencjału redox, pH, temperatury oraz punkty: do poboru wody z systemu cyrkulacji, wody zasilającej basen (przed wejściem do

basenu) i punkty z umywalką do rąk. Obiekt wyposażono w stojaki na rowery, dodatkowe miejsca siedzące dla korzystających z obiektu oraz parasole.

- Stan sanitarno–higieniczny obiektu jest dobry. Obiekt utrzymany w czystości. Na terenie obiektu znajduje się wystarczająca ilość koszy na odpady, które są regularnie wywożone przez wyspecjalizowaną firmę.
 - Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg miejski Ostrów Wielkopolski.
 - Basen posiada opracowany i udostępniony w widocznym miejscu regulamin. Korzystający z basenu informowani są o aktualnych warunkach atmosferycznych i o temperaturze wody w nieckach.
 - W otoczeniu basenu znajduje się trawiasta plaża na której znajduje się boisko do siatkówki oraz miejsca na leżaki.
 - Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej łącznie 43 próby w zakresie bakteriologicznym oraz fizyko-chemicznym.
 - Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem 2, w tym 1 kontrola poborowa i 1 kontrola protokolarna.
 - Basen na koniec sezonu oceniono jako dobry. Na podstawie analizy wyników badania prób wody do kąpiei pobranych w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej wystawiono ocenę jakości wody do kąpiei w sezonie kąpielowym jako odpowiadającą wymaganiom.
2. Basen kąpielowy sezonowy w Odolanowie – właścicielem obiektu jest Urząd Gminy i Miasta Odolanów, Rynek 11, 63-430 Odolanów. W 2021 roku z uwagi na epidemię SARS-CoV-2 zrezygnowano z prowadzenia basenu.

Domy Pomocy Społecznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim sprawował nadzór nad 3 domami pomocy społecznej tj. Gminno–Miejskim Centrum Pomocy WIARA, NADZIEJA, MIŁOŚĆ w Odolanowie, DPS im. Benodyny Koterbianki ul. Partyzancka 27 w Ostrowie Wielkopolskim oraz DPS w Psarach.

Noclegownie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 2 obiekty, tj. Caritas Diecezji Kaliskiej Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi przy ul. Ledóchowskiego 6 w Ostrowie Wielkopolskim oraz Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta, ul. Olszynowa 53 a w Ostrowie Wielkopolskim.

Hotele

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 25 obiektów.
2. Źródło zaopatrzenia wszystkich hoteli w wodę stanowią wodociągi publiczne, które produkują wodę spełniającą wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Motele

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 1 (Motel Klara w Sobótce, gmina Ostrów Wielkopolski).

Pensjonaty

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku w miastach - 1 (LIDO – Antonin).
2. Źródło zaopatrzenia w wodę stanowi wodociąg publiczny, który produkuje wodę spełniającą wymagania określone w/w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 17 obiektów.
2. Źródło zaopatrzenia w wodę stanowi wodociąg publiczny, który produkuje wodę spełniającą wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia.
3. Nie stwierdzono naruszenia przepisów sanitarno-higienicznych. Podnoszony jest standard świadczonych usług.

Zakłady fryzjerskie

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 131.
2. Liczba obiektów skontrolowanych - 9.
3. Nałożono 1 mandat karny na sumę 200,00 zł (art. 50 pkt 1 i 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz art. 117 Kodeksu wykroczeń). Mandat nałożono z uwagi na nieprawidłowy sposób prowadzenia procesu dezynfekcji narzędzi.

Zakłady kosmetyczne

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 78.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 3.
3. Nałożono 1 mandat karny na sumę 500,00 zł (art. 50 pkt 1 i 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz art. 117 Kodeksu wykroczeń). Na podstawie stwierdzonych nieprawidłowości została wydana decyzja administracyjna na dostosowanie pomieszczenia socjalnego do obowiązujących przepisów, wyposażenie gabinetu kosmetycznego, gdzie wykonywane są zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanki w punkt wodny oraz zapewnienie właściwych warunków przechowywania odpadów niebezpiecznych - zapewnienie urządzeń chłodniczych (rekontrola wykazała wykonanie poleceń decyzji).

Zakłady odnowy biologicznej

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 21.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 4.
3. Nie stwierdzono naruszenia przepisów sanitarno-higienicznych.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 75.
2. Liczba obiektów skontrolowanych - 4.
3. Nie stwierdzono naruszenia przepisów sanitarno-higienicznych.

Tereny rekreacyjne (m.in. plaże, parki, boiska sportowe, piaskownice)

1. W ewidencji na dzień 31.12.2021 roku – 28.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 5.
3. Tereny utrzymane w dobrym stanie porządkowym.

Cmentarze

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 47.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 1.

Zakłady przedpogrzebowe i pogrzebowe

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 7.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 4.

Inne obiekty użyteczności publicznej

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 89.
2. Liczba obiektów skontrolowanych – 7.

Zakłady karne i areszty śledcze

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 roku - 1.
2. Skontrolowano istniejący areszt.
3. Stan sanitarno-higieniczny obiektu bez zastrzeżeń.

Lecznictwo

1. Działalność kontrolno-represyjna

- liczba placówek ogółem (szpitali) – 2 (w tym 1 szpital jednodniowy),
 - liczba placówek publicznych – 5,
 - liczba placówek niepublicznych – 84
 - liczba przeprowadzonych kontroli – 12,
2. Na terenie powiatu ostrowskiego w 2021 roku stan liczbowy odnośnie zakładów opieki zdrowotnej oraz indywidualnych praktyk lekarskich w stosunku do roku ubiegłego nie uległ zmianie.

Tab. 3. Zestaw placówek realizujących program dostosowawczy

Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Szpitala	Zakłady opiekuńcze wg druku MZ-46	Podmioty lecznicze z działalnością ambulatoryjną
Liczba placówek dostosowanych do wymogów rozporządzenia MZ	2	1	88
Liczba placówek niedostosowanych do wymogów rozporządzenia MZ	1	0	1
Liczba placówek posiadających Program Dostosowawczy	1	0	1

W 2021 roku na terenie powiatu ostrowskiego w szpitalu oraz jednym niepublicznym zakładzie opieki zdrowotnej prowadzone są prace modernizacyjne w celu realizacji posiadanych i wcześniej pozytywnie zaopiniowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim programów dostosowawczych.

Lecznictwo zamknięte

- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej zlokalizowany przy ul. Limanowskiego 20/22 w Ostrowie Wielkopolskim - w skład obiektu wchodzi następujące oddziały: Kardiologiczny z Pododdziałem Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego, Ginekologiczno-Położniczy z Zespołem Porodowym, Neonatologiczny, Internistyczny A i B, Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Psychiatryczny Ogólny, Pobytu Dziennego Psychiatrycznego, Laryngologiczny, Chirurgii i Traumatologii Dziecięcej z Wielkopolskim Centrum Leczenia Oparzeń, Chirurgii Ogólnej, Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu, Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym, Pediatriczny, Okulistyczny — Zespołu Chirurgii Jednego Dnia, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Blok Operacyjny oraz Poradnie Specjalistyczne.
- W skład Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ul. 3-go Maja 35 w Ostrowie Wielkopolskim wchodzi następujące oddziały: Rehabilitacji Diennej dla Dzieci, Medycyny Paliatywnej oraz Geriatryczny.
- Centralna sterylizatornia - dezynfekcja przy pomocy dwóch przelotowych urządzeń automatycznych - myjni/dezynfektorni. Po zakończonej dezynfekcji i myciu materiał zostaje pakietowany. Sterylizacja sprzętu odbywa się za pomocą dwóch autoklawów przelotowych lub autoklawu plazmowego. Urządzenia do dezynfekcji oraz sterylizacji narzędzi posiadają ważne

przeglądy techniczne. Po wyjałowieniu materiał gromadzony jest w pomieszczeniu materiału sterylne (przechowywany na regałach). Procesy dezynfekcji narzędzi jak i sprzętu medycznego, prowadzone w sposób prawidłowy przy wykorzystaniu preparatów o pełnym spektrum działania w zależności od miejsca zastosowania.

- Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych pomieszczeń – dobry. W obiekcie trwają prace remontowo-modernizacyjne w celu realizacji posiadanych i wcześniej pozytywnie zaopiniowanych programów dostosowawczych.
- Centrum Medyczne „Ort-Medica” Sp. z o. zlokalizowane jest w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Brzozowej 7. Na piętrze obiektu mieści się poradnia podstawowej opieki zdrowotnej (w skład której wchodzi 4 gabinety lekarskie, gabinet zabiegowy, punkt szczepień z pokojem przygotowawczym) oraz poradnie specjalistyczne tj. ortopedyczna, poradnia chirurgii ogólnej i plastycznej, poradnia neurochirurgiczna, poradnia chirurgii dziecięcej, poradnia medycyny sportowej, poradnia urologiczna, poradnia okulistyczna, poradnia stomatologiczna, poradnia chorób błon śluzowych przyzębia, ambulatorium stomatologiczne oraz zakład fizjoterapii. Natomiast na parterze obiektu mieści się część szpitalna (szpital jednodniowy) w skład, której wchodzi: oddział ortopedii i traumatologii narządów ruchu, oddział chirurgii ogólnej, oddział laryngologii, oddział chirurgii plastycznej.

Wszystkie zabiegi wykonywane w części szpitalnej zakładu są zabiegami planowanymi. Wszystkie sale chorych posiadają niezależne węzły sanitarne oraz dostęp do łóżka pacjenta z 3 stron. Przy salach łóżkowych mieści się izba przyjęć wraz z przebieralnią i węzłem sanitarnym (izba przyjęć pełni również funkcję gabinetu diagnostyczno-zabiegowego dla poszczególnych oddziałów), punkt pielęgniarski wraz z pokojem przygotowawczym, pokój lekarzy, pokój socjalny, magazyn medyczny podręczny, miejsce rozdziału posiłków dostarczonych przez zewnętrzną firmę cateringową, pomieszczenie porządkowe, brudownik, toaleta ogólnodostępna oraz pomieszczenie na odpady medyczne. Przed wejściem na oddziały znajduje się poczekalnia, wózkownia oraz pracownia RTG wraz z przebieralnią.

W skład bloku operacyjnego wchodzi: dwie sale operacyjne z częściami anestezjologicznymi, pokój wybudzeń, dział farmacji, pomieszczenia przygotowania pacjenta, pomieszczenie przygotowania personelu, dyżurka, śluza pacjenta, umywalnia dla kobiet, umywalnia dla mężczyzn, szatnia czysta dla kobiet, szatnia czysta dla mężczyzn, sekcja gospodarcza - sterylizatornia, magazyn materiałów sterylnych, myjnia sprzętu operacyjnego, magazyn bielizny pooperacyjnej, śluza.

Sterylizacja narzędzi prowadzona jest na miejscu przy pomocy autoklawu. W razie awarii autoklawu została podpisana umowa z Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim na sterylizację narzędzi.

Stan techniczny i funkcjonalny zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego

„Hanna” Sp. z o.o. Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy zlokalizowany przy ul. M. Konopnickiej 41A w Ostrowie Wielkopolskim w budynku parterowym, wolnostojącym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Głównym zadaniem placówki jest czasowa opieka nad pacjentami przewlekle chorymi. W zakładzie znajduje się 19 sal pensjonariuszy. Na terenie obiektu znajdują się 2 łazienki dla pensjonariuszy obłożnie chorych wyposażone w podnośniki, poręcze, wanny z dostępem ze wszystkich stron.

Sprzątanie pomieszczeń prowadzone jest na bieżąco. Wydzielone jest pomieszczenie na środki czystości, dezynfekcyjne i higieniczne. Utrzymana jest bieżąca czystość w pokojach mieszkalnych, korytarzach. Zakład nie posiada własnej pralni (korzystanie z pralni usługowej). Brudna odzież, bielizna osobista i ręczniki pensjonariuszy w oznakowanych workach przechowywane są w brudowniku. Dezynfekcja kocy, kołder, poduszek wykonywana jest przez pralnię usługową. Czysta bielizna przechowywana w wydzielonym pomieszczeniu na regałach.

Odpady komunalne składowane są w kontenerze i odbierane systematycznie przez wyspecjalizowaną firmę. Pojemnik na odpady ustawiony jest w prawidłowo zorganizowanym zasięgu. Odpady medyczne składowane są do utylizacji w atestowanych pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowaną firmę. Ścieki komunalne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Wokół

obiektu znajduje się ogród z przygotowanymi do spacerów alejkami oraz miejscami do wypoczynku.

Stacja Dializ

Frasenius Nephrocare Polska Sp. z o.o., Centrum Dializ Frasenius, Ośrodek Dializ nr 70 w Ostrowie Wielkopolskim ul. Limanowskiego 20/22.

Pomieszczenia obiektu pozbawione są barier architektonicznych (wejście do obiektu z poziomu przyziemia, wewnątrz obiektu zainstalowany został dźwig osobowy). W skład zakładu wchodzi: sala dializacyjna A - 10 stanowisk, sala dializacyjna B - 4 stanowiska, sala dializacyjna C - 5 stanowisk, pomieszczenia ambulatoryjne (poradnia nefrologiczna czynna 3 razy w tygodniu i pomieszczenie dla pacjentów dializowanych otrzewnowo) oraz pomieszczenia towarzyszące, tj. pomieszczenie wypoczynkowe, toalety dla pacjentów i personelu, szatnie z węzłami sanitarnymi dla pacjentów i personelu z rozdziałem na damską i męską, pomieszczenie socjalne, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenie rozdziału posiłków, pomieszczenie techników, pomieszczenie na odpady medyczne, pomieszczenie uzdatniania wody oraz magazyny. Pomieszczenia posiadają wentylację grawitacyjną, mechaniczną oraz klimatyzację. Pomieszczenia obiektu utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i higienicznym.

Gospodarka odpadami komunalnymi i medycznymi prowadzona jest prawidłowo. Procesy sterylizacji prowadzone są prawidłowo – umowa z ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim ul. Limanowskiego 20/22.

Procesy dezynfekcji narzędzi jak i sprzętu medycznego prowadzone są w sposób prawidłowy przy wykorzystaniu preparatów o pełnym spektrum działania. Preparaty używane do dezynfekcji są preparatami zalecanymi przez firmę Fresenius. Zakład posiada opracowane procedury wewnątrzzakładowe.

Stan sanitarny obiektów publicznych i niepublicznych w powiecie ostrowskim nie budził zastrzeżeń. Z roku na rok stan sanitarny i techniczny obiektów ulega polepszeniu poprzez prowadzenie prac modernizacyjnych oraz zakup nowego, coraz lepszego sprzętu medycznego. Wszystkie obiekty korzystają z wody pochodzącej z wodociągów publicznych (miejskich i wiejskich). Woda spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W placówkach służby zdrowia, znajdujących się na terenie powiatu ostrowskiego segreguje się odpady medyczne w miejscu ich powstawania. Wszystkie czynności dotyczące zbierania, postępowania i przechowywania odpadów medycznych wynikają z procedur higienicznych opracowanych dla zakładu lub gabinetu. Placówki lecznicze posiadają uregulowaną pod względem formalno-prawnym gospodarkę odpadami.

W minionym roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim, wpłynęły trzy interwencje dotyczące zbyt dużej ilości osób przebywających w poczekalni do punktów szczepień przeciw COVID-19. Wywiady wykazały, że duża ilość osób w poczekalniach wynikała z braku przestrzegania wyznaczonych godzin przez osoby zarejestrowane do szczepień.

Interwencje

W 2021 roku wpłynęło 25 wniosków z prośbą o interwencję. Na wszystkie skierowane wnioski do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zostały podjęte działania. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej przeprowadzili kontrole w ramach posiadanych kompetencji, a pozostałe sprawy były na bieżąco przekazywane innym organom. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej współuczestniczyli w kontrolach z administratorami obiektów, Strażą Miejską, Inspekcją Weterynaryjną, przedstawicielami Urzędów oraz z współpracownikami wybranych komórek organizacyjny PSSE.

Podsumowanie:

1. Pobrano ogółem 350 prób wody.
2. Wykonano 80 bieżących kontroli oraz 226 kontroli w zakresie przestrzegania zasad obowiązujących podczas trwającej epidemii wirusa SARS-CoV-2.
3. Wydano 62 decyzje administracyjne.
4. Wystawiono 35 postanowienia.
5. Wydano 19 opinii związanych z organizacją imprez masowych.
6. Nałożono 2 mandaty karne dotyczące złego prowadzenia procesu dezynfekcji w zakładach fryzjersko-kosmetycznych.
7. Nałożono w drodze decyzji 2 kary pieniężne związane z organizacją dyskotek w czasie trwania epidemii.

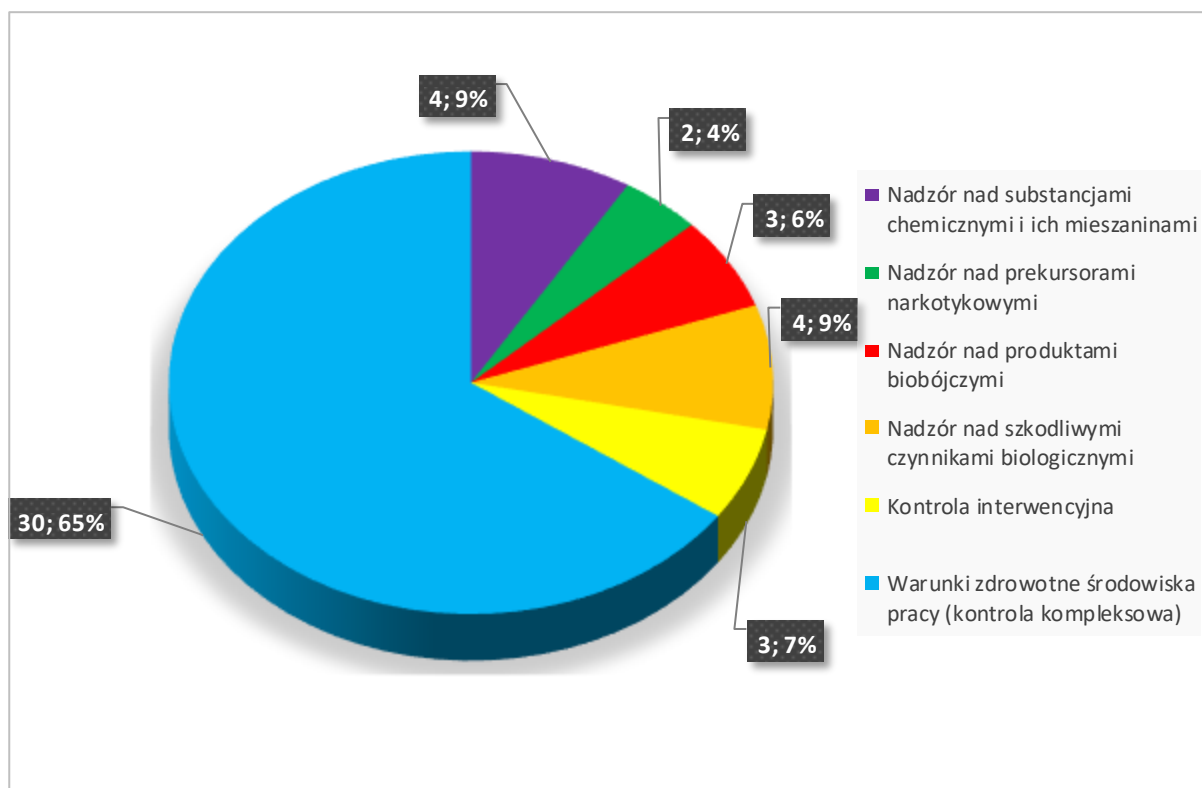
SEKCJA HIGIENY PRACY

Do zadań sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim należy: nadzór nad zakładami pracy w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy, w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników szkodliwych dla zdrowia: hałasu, drgań mechanicznych, niekorzystnego mikroklimatu, pyłów, substancji chemicznych, czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych; prowadzenie postępowań wyjaśniających oraz dokumentacji w zakresie chorób zawodowych; nadzór nad podmiotami gospodarczymi w zakresie produkcji, wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania: niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów kosmetycznych, produktów biobójczych i substancji czynnych, środków ochrony roślin, substancji sklasyfikowanych jako prekursorzy narkotykowe kategorii 2 i 3, substancji powierzchniowo czynnych i detergentów oraz prowadzenie postępowań w przypadku stwierdzenia wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że są one środkami zastępczymi (potocznie nazywanymi „dopalaczami”).

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

Spośród 501 zakładów pracy znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w 2021 roku skontrolowano 46 przedsiębiorstw, w których łącznie przeprowadzono 46 kontroli. Zakres tematyczny kontroli przeprowadzonych przez Sekcję Higieny Pracy w 2020 r. obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 1. Zakres tematyczny kontroli przeprowadzonych przez Sekcję Higieny Pracy w 2021 roku

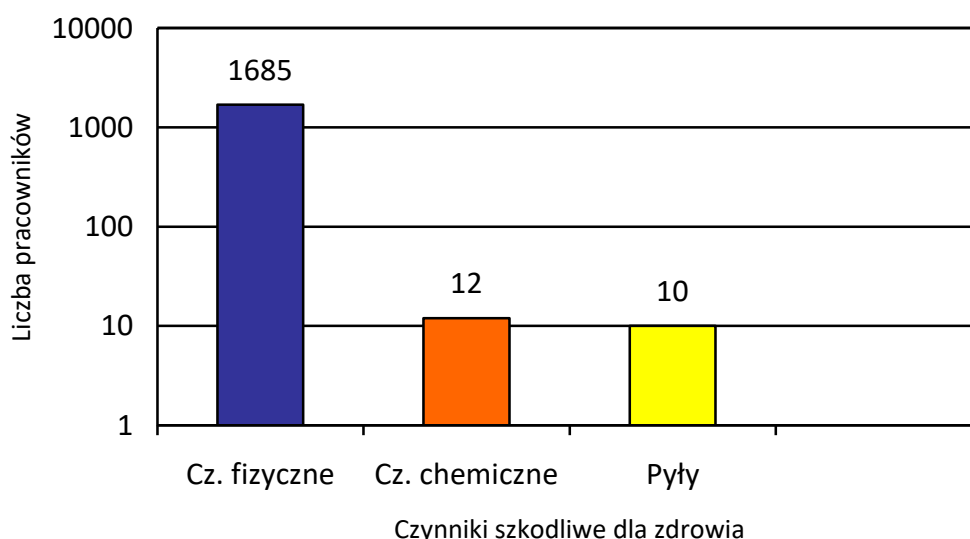
Strukturę zatrudnienia w zakładach pracy znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy oraz zakładów skontrolowanych w roku 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tab. 4. Struktura zatrudnienia w zakładach pracy

Liczba zatrudnionych pracowników	Liczba zakładów	
	w ewidencji	skontrolowanych w roku 2021
do 9	117	16
10-49	302	19
50-249	71	7
250 i więcej	11	4
Suma	501	46

Ze skontrolowanych w 2021 roku zakładów pracy, w 8 stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń i najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Ogółem we wszystkich zakładach pracy nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim na czynniki szkodliwe dla zdrowia narażonych (pracujący w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych wartości tych czynników szkodliwych dla zdrowia) było 1707 osób (w 91 zakładach pracy), w tym na czynniki fizyczne (łącznie na hałas i drgania mechaniczne) - 1685 osób, na czynniki chemiczne (mangan, benzen, aceton) - 12 osób oraz na pyły (pyły mąki, pyły drewna, pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność, cement portlandzki) - 10 osób. Liczbę pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 2. Liczba pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia

W związku ze sprawowanym bieżącym nadzorem sanitarnym nad zakładami pracy, wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie w ustalonym terminie stwierdzonych uchybień w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w których łącznie zawarto 7 nakazów. W wyniku podjętych działań nadzorowych 6 pracownikom poprawiono warunki pracy. Rodzaj i liczbę nakazów zawartych w wydanej decyzji przedstawia poniższa tabela.

Tab. 5. Rodzaj i liczba nakazów zawartych w wydanej decyzji

Lp.	Rodzaj nakazu	Liczba nakazów
1.	Ustalić prawidłowo rodzaje środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego oraz przewidywane okresy użytkowania odzieży i obuwia roboczego.	1
2.	Zaprowadzić karty ewidencji przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej.	1
3.	Przeprowadzić i udokumentować ocenę ryzyka zawodowego na stanowisku pracownika fizycznego.	1
4.	Zapewnić instrukcję o udzielaniu pierwszej pomocy.	1
5.	Zapewnić pomieszczenie z natryskiem.	1
6.	Zapewnić miejsca siedzące w szatni.	1
7.	Zapewnić wentylację w jadalni.	1
SUMA		7

W 2021 roku, z uwagi na panującą sytuację epidemiczną spowodowaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowskiego, ze względów bezpieczeństwa, ograniczono liczbę przeprowadzanych kontroli.

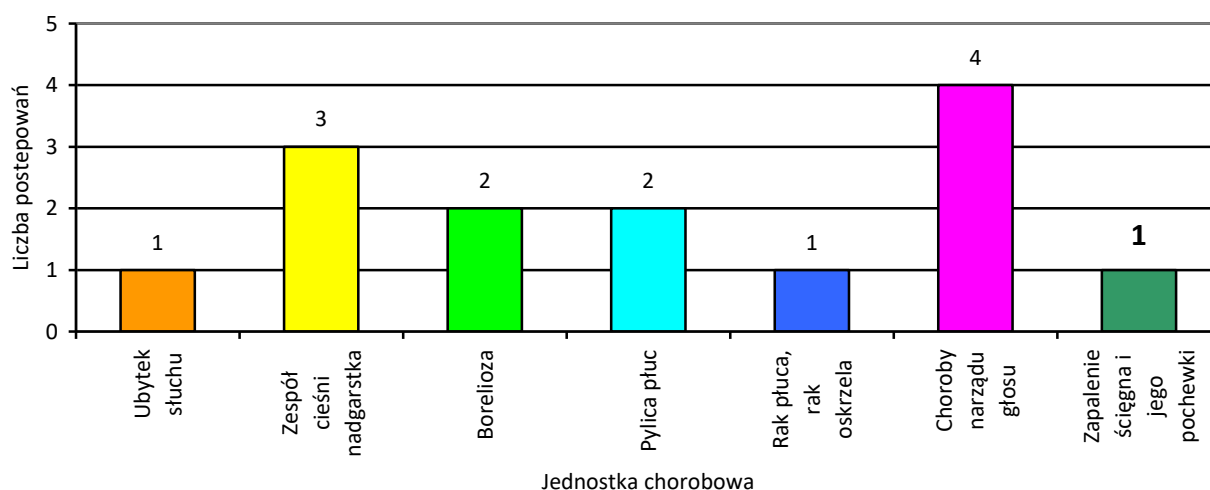
Oprócz kontroli zakładów pracy, pracownicy Sekcji Higieny Pracy przeprowadzali kontrole mające na celu sprawdzenie przestrzegania zasad regulowanych rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w obiektach produkcyjnych, handlowych i usługowych. W 2021 roku przeprowadzono 118 kontroli w w/w zakresie.

Choroby zawodowe

W 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Ogółem w 2021 roku przeprowadzono 14 postępowań w sprawie chorób zawodowych. Sporządzono 10 kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej. Wydano 6 kart stwierdzenia choroby zawodowej.

Liczbę prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej w zależności od zgłoszonej jednostki chorobowej zobrazowano na poniższym wykresie.

Wyk. 3. Liczba prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej w zależności od zgłoszonej jednostki chorobowej

W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim wydał 6 decyzji dotyczących chorób zawodowych. Liczbę decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w zależności od jednostki chorobowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 6. Liczba decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej wydanych w roku 2021 w zależności od jednostki chorobowej

Lp.	Stwierdzona choroba zawodowa	Czynnik, który wywołał chorobę	Zawód osoby, u której stwierdzono chorobę
1.	niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią	nadmierny wysiłek głosowy	nauczyciel
2.	przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki	sposób wykonywania pracy	fryzjer
3.	borelioza	czynnik biologiczny - <i>Borrelia burgdorferi</i>	rolnik

Liczbę decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w zależności od jednostki chorobowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 7. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wydanych w roku 2021 w zależności od jednostki chorobowej

Lp.	Jednostka chorobowa	Zawód
1.	obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz	pracownik pomocy przy produkcji drzewnej
2.	jw.	betoniarz, zbrojarz, cieśla
3.	rak płuca, rak oskrzela	galwanizer

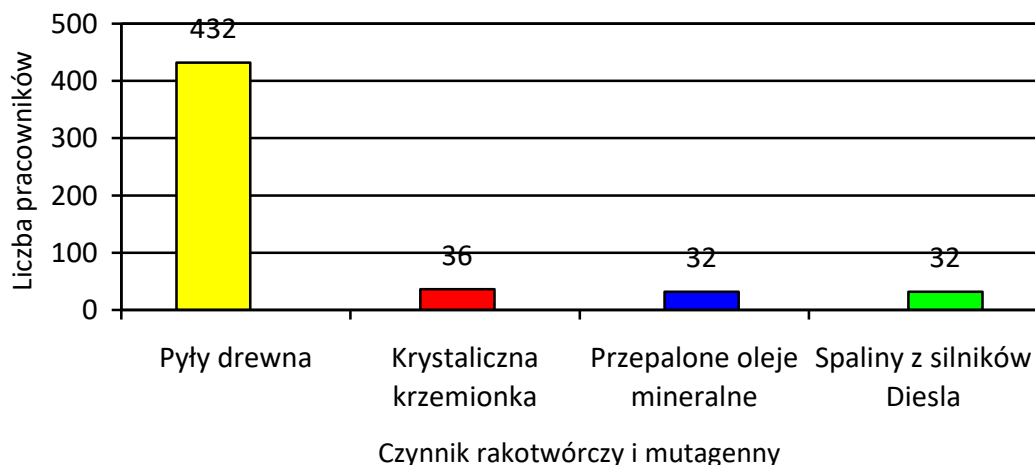
Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i biologicznymi

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 65 zakładów pracy, w których występują substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Do czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym należą m.in.: promieniowanie jonizujące, chemiczne substancje rakotwórcze lub mutagenne, np. benzen zawarty w benzynie, formaldehyd, pyły drewna, spaliny emitowane z silników Diesla, oleje mineralne użyte wcześniej w silnikach spalinowych.

W 2021 roku nie przeprowadzono żadnej kontroli pod względem ww. czynników. Ocena narażenia zawodowego na ww. czynniki była dokonywana podczas kontroli warunków zdrowotnych środowiska pracy, jeśli w danym zakładzie pracy występowały ww. czynniki.

Liczbę pracowników pracujących w 2021 roku w kontakcie z wybranymi czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi przedstawia wykres poniżej.

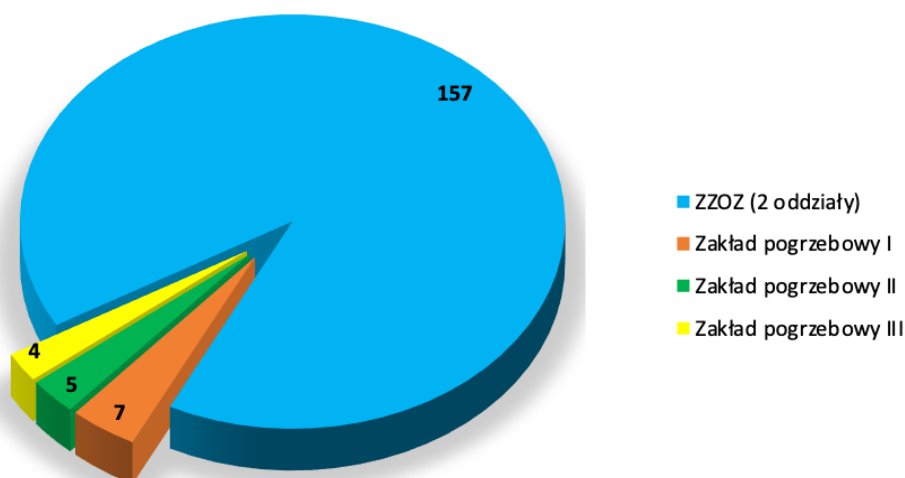
Wyk. 4. Liczba pracowników pracujących w kontakcie z wybranymi czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajduje się 41 zakładów pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne (drobnoustroje chorobotwórcze i wirusy, np. pałeczka okrężnicy, gronkowiec złocisty, laseczka zgorzeli gazowej, pałeczka zapalenia płuc, laseczka tężca, wirusy zapalenia wątroby, ludzki wirus niedoboru odporności). W 2021 roku skontrolowano cztery obiekty pod względem ww. czynników (3 zakłady pogrzebowe oraz 2 oddziały Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim). W zakładach tych na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażone są 173 osoby (w tym 101 kobiet). Podczas kontroli w tych przedsiębiorstwach nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Wyk. 5. Liczba pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w zakładach pracy skontrolowanych w 2021 roku

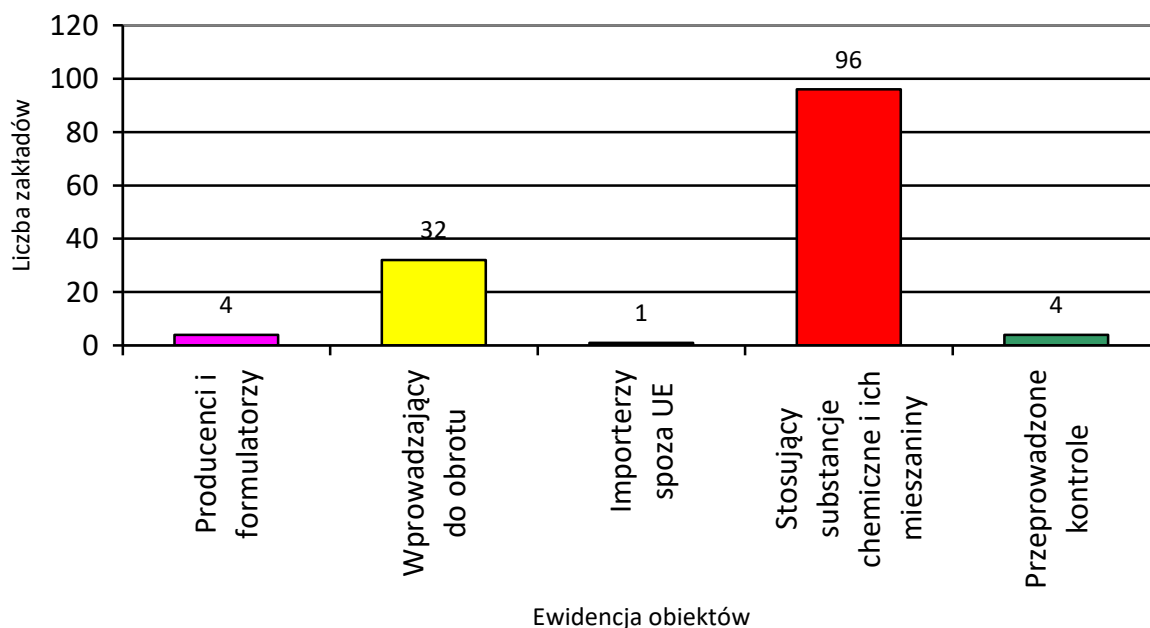

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Podczas kontroli zakładów, w których znajdują się chemikalia niebezpieczne, szczególną uwagę zwraca się na: spełnianie wymogu dostarczania oraz formy i treści kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, egzekwowanie od zakładów obowiązku posiadania kart charakterystyki oraz obowiązku podjęcia działań zapobiegawczych na podstawie posiadanych kart, prawidłowość oznakowania opakowania substancji chemicznych i ich mieszanin, dokumentację dotyczącą przeprowadzonych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, stopień objęcia opieką lekarską pracowników zatrudnionych w kontakcie z chemikaliami niebezpiecznymi.

Liczba zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny według ewidencji obiektów została określona na wykresie poniżej.

Wyk. 6. Liczba zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny

Nadzór nad prekursorami narkotykowymi

Prekursory narkotykowe są to substancje chemiczne, które mają szereg legalnych zastosowań w przemyśle, np.: do produkcji farmaceutyków, perfum, detergentów. Wykorzystuje się je również w laboratoriach jako odczynniki chemiczne podczas wykonywania analiz. Jednocześnie są to substancje, które mogą być wykorzystywane do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych (tzw. „narkotyków”), stąd ich produkcja i udostępnianie ich na rynku musi podlegać ścisłej kontroli. Prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3 przedstawia tabela poniżej.

Tab. 8. Prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3

Lp.	Prekursory narkotykowe	
	Kategorii 2	Kategorii 3
1.	bezwodnik octowy	kwas chlorowodorowy (chlorowodór)
2.	kwas fenylooctowy	kwas siarkowy(VI)
3.	kwas antranilowy	toluen
4.	piperydyna	eter etylu (eter dietylowy)
5.	nadmanganian potasu lub manganian(VII) potasu	aceton
6.		keton metylowo-etylowy (butanon)

Na terenie powiatu ostrowskiego mają siedzibę 2 podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu prekursory narkotykowe (substancje skalsyfikowane kategorii 2 i 3). W 2021 roku w każdym z tych przedsiębiorstw przeprowadzono kontrolę w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu prekursorów narkotykowych. Nadzór bieżący w tych obiektach polega na kontroli prowadzenia ewidencji prekursorów, ich prawidłowego oznakowania, posiadania i udostępniania kart charakterystyki, ewidencjonowania transakcji kupno-sprzedaż, sprawdzaniu warunków przechowywania, w tym zabezpieczeń przed dostępem osób postronnych. W powyższym zakresie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Nadzór nad produktami biobójczymi

Ogólna liczba podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych według ewidencji obiektów Sekcji Higieny Pracy: 12. Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w tym zakresie.

Podczas kontroli związanych ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami pracy stwierdzono, że produkty biobójcze są stosowane w działalności zawodowej w sposób racjonalny oraz zgodny z zaleceniami na etykiecie i ulotce informacyjnej.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2021 roku, z uwagi na brak znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych na terenie powiatu ostrowskiego, nie przeprowadzono żadnej kontroli nad przestrzeganiem przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nie zatrzymano żadnych produktów, nie przekazano próbek żadnych produktów do badań laboratoryjnych i nie wszczęto nowych postępowań administracyjnych w zakresie środków zastępczych. Nie otrzymano nowych spraw do prowadzenia przekazanych przez Policję lub Prokuraturę. Nie otrzymano zgłoszeń przypadków zatrucia środkami zastępczymi.

Działalność w zakresie promocji zdrowia:

W 2021 roku w związku ze stanem epidemii w Polsce, wynikającym z zachorowań na chorobę COVID-19 instruowano przedstawicieli i pracowników kontrolowanych zakładów pracy z zakresu techniki prawidłowego mycia rąk oraz zakładania i zdejmowania ochron indywidualnych (maseczki, rękawiczki). Udzielano instruktażu prawidłowo prowadzonej dezynfekcji rąk oraz powierzchni. Szczególnie zwracano uwagę na specyfikę i różnice w klasyfikacji środków dezynfekcyjnych do rąk i do powierzchni. Szkolenia te przeprowadzono w 46 zakładach pracy. Podczas tych szkoleń wykorzystano m.in. instrukcję poprawnego mycia rąk przedstawioną na rysunku poniżej.

Ryc. 1. Przykładowa instrukcja poprawnego mycia rąk wykorzystana podczas szkolenia

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzoruje publiczne i niepubliczne obiekty nauczania i wychowania. Pod nadzorem w 2021 roku znajdowało się 169 placówek:

1. 9 żłobków,
2. 4 kluby dziecięce,
3. 44 przedszkola,
4. 1 punkt przedszkolny,
5. 60 szkół podstawowych,
6. 7 zespołów szkolno-przedszkolnych,
7. 16 zespołów szkół,
8. 1 branżowa szkoła I stopnia,
9. 5 liceów ogólnokształcących,
10. 3 szkoły policealne,
11. 1 szkoła wyższa,
12. 18 innych placówek oświatowo-wychowawczych (w tym: Zespół Szkół Muzycznych, Młodzieżowy Dom Kultury, schroniska młodzieżowe, kryte place zabaw dla dzieci, ogród jordanowski, internat medyczny, bursy szkolne, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny).

W roku 2021 przeprowadzono 59 kontroli, w tym 17 kontroli z zakresu bieżącego stanu sanitarno-higienicznego ze szczególnym uwzględnieniem: bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z placów zabaw, zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej i zapewnienia ciepłej i bieżącej wody w obiektach kontrolowanych, opracowania i stosowania procedur przeciwepidemicznych COVID-19 w publicznych i niepublicznych placówkach oraz wdrożenia wytycznych zmniejszających ryzyko zakażenia podczas pobytu na wypoczynku letnim i zimowym dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19. Wykonano także 42 kontrole dodatkowe, które dotyczyły letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, kontroli tematycznych związanych z warunkami do utrzymania higieny osobistej uczniów w szkołach, kontroli tematycznej w sprawie wydania decyzji potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych w żłobku, kontroli tematycznej związanej z wydaniem opinii sanitarnej potwierdzającej spełnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy w szkole policealnej, kontroli tematycznych związanych z przygotowaniem obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży przed rozpoczęciem sezonu letniego, kontroli tematycznych związanych z przygotowaniem obiektów do nowego roku szkolnego. Oceniano bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w powyższych placówkach, zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W 2021 roku oddano do użytku nowy Gminny Żłobek w Gorzycach Wielkich z dostosowaniem obiektu do osób niepełnosprawnych. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Topoli Małej został poddany gruntownemu remontowi z dostosowaniem budynku szkolnego do osób niepełnosprawnych. Rozbudowano Przedszkole w Sobótce o nową salę przedszkolną z zapleczem sanitarnym dla dzieci, gabinet dyrektora, wózkownię, szatnię dla dzieci, toaletę ogólnodostępną przystosowaną dla osób niepełnosprawnych.

W ramach badań problemowych oceniono dostosowanie mebli przedszkolnych do wzrostu przedszkolaków. Badaniami objęto 2 przedszkola. Dokonano analizy stanowisk pracy przedszkolaka, z czego liczba dzieci siedzących nieprawidłowo wynosiła 105. W trakcie kontroli szkół i przedszkoli udziela się instruktażu dyrektorom placówek w zakresie dostosowania mebli do wzrostu dzieci i ich prawidłowego oznakowania zgodnie z Polską Normą PN-ISO 1729-1:2016-02 dotyczącą wymiarów funkcjonalnych mebli szkolnych i przedszkolnych.

Podczas kontroli szkół poddawane są analizie plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych. W wyniku oceny rozkładu zajęć lekcyjnych stwierdzono, że zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej w zakresie równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia. Większość szkół zapewnia wszystkie przerwy 10 minutowe i przynajmniej jedną

przerwę dłuższą. Krótsze przerwy niż 10 minut w placówkach są spowodowane dojazdami dzieci z innych miejscowości do szkół komunikacją publiczną.

Coraz więcej placówek posiada atesty i certyfikaty na wyposażenie – meble szkolne i przedszkolne (stoły, krzesła) – 93%, sprzęt na placach zabaw – 100%, sprzęt sportowy – 90%.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży dokonuje pomiarów temperatur w salach zajęć w okresie grzewczym, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach: „w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia powinno zapewnić się temperaturę, co najmniej 18° C”. Temperatura mierzona w kontrolowanych placówkach w okresie grzewczym była wszędzie prawidłowa.

Oceniano również stan sanitarno-higieniczny sprzętu sportowego wykorzystywanego podczas lekcji WF, (materace, kozy) oraz zabawek i sprzętu używanego do prowadzenia zajęć z dziećmi w żłobkach i przedszkolach.

W roku szkolnym skontrolowano tylko część z zaplanowanych do kontroli obiekty, niektóre dodatkowo pod kątem przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022. W trakcie przeprowadzonych kontroli w lipcu i sierpniu stwierdzono podjęcie przez szkoły prac porządkowych i remontowych. Dokonano 19 kontroli stanu bieżącego obiektów wypoczynku letniego i zimowego, tj.: półkolonii, kolonii, obozów. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży podczas kontroli obiektów oświatowo-wychowawczych i obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży pozostawiała różnego rodzaju materiały oświatowo-edukacyjne, tj.: informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji pt.: „Patent na Bezpieczne Wakacje”, materiały dotyczące stanowiska Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, ulotki GIS „Jak skutecznie myć ręce” i „Jak skutecznie dezynfekować ręce”. W ramach współpracy z pionem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przekazano w placówkach materiały oświatowo-edukacyjne dotyczące kampanii „Jasne jak słońce” oraz plakaty i ulotki dotyczące kleszczy.

W minionym roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży wydała 1 decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych w żłobku, 1 opinię sanitarno-higieniczną na placówkę oświatową.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży na początku 2021 roku prowadziła wspólne działania zapobiegawcze z Sekcją Epidemiologii w związku z panującą sytuacją epidemiologiczną związaną z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowskiego, w tym celu kierowano chętnych nauczycieli i personel niepedagogiczny placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych na wymazy w kierunku wykrycia wirusa SARS-CoV-2.

W ramach współpracy z dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych z powiatu ostrowskiego przesłano do dyrektorów powyższych placówek dane kontaktowe w celu szybkiej ścieżki kontaktu pomiędzy dyrektorami szkół, przedszkoli, żłobków a pracownikami PSSE w Ostrowie Wielkopolskim w celu opiniowania zawieszenia zajęć w placówkach oświatowych oraz instrukcję zgłaszania osób do kwarantanny za pomocą formularza online w przypadku wystąpienia zachorowania na COVID-19 u dziecka, ucznia, nauczyciela lub pracownika żłobka, przedszkola, szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej. Od stycznia do końca grudnia 2021 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży wydała 504 opinie w sprawie zawieszenia zajęć na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli z terenu powiatu ostrowskiego.

W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 i podjętymi w tym celu licznymi działaniami zapobiegającymi nie przeprowadzono wszystkich kontroli zaplanowanych na rok 2021.

SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W ramach działalności Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego było prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym w zakresie ochrony ludzi przed emisją zanieczyszczeń, oddziaływaniem akustycznym oraz oddziaływaniem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Szczególnie zwraca się uwagę na warunki higieny środowiska w obiektach przeznaczonych do pracy, nauczania i wychowania poprzez uzgadnianie i opiniowanie poszczególnych etapów realizacji inwestycji.

Zakres działania w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej określony został w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) i przekłada się bezpośrednio na poprawę stanu sanitarno-higienicznego powiatu.

Do głównych zadań Sekcji w roku 2021 należało:

1. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgadnianie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
2. Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i ustalanie zakresu raportu.
4. Wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.
5. Uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych dla nowych, przebudowywanych lub podlegających zmianie sposobu użytkowania obiektów na poszczególnych etapach ich realizacji.
6. Wydawanie oceny higienicznej na zastosowanie materiałów lub wyrobów stosowanych w procesach uzdatniania i dystrybucji wody.
7. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.
8. Wydawanie innych decyzji, postanowień i opinii.

Powyższe zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek organów administracji publicznej lub zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego i ościennych gmin.

W roku 2021 zajęto stanowisko w drodze uzgodnień, opinii sanitarnych, postanowień oraz decyzji w liczbie spraw 684.

Istotnym elementem w działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego było uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podstawą uzgodnień planów były projekty uchwał w sprawie miejscowych planów oraz prognozy oddziaływania na środowisko opracowanych planów. W zakresie planowania przestrzennego działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego polegały na uzgadnianiu dotyczącym: zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ilości 23, opiniowaniu projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości 17. Przeanalizowano również 22 zawiadomienia dotyczące przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców, gdyż umożliwia ono właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju między innymi przemysłu, usług uciążliwych i hodowli w stosunku do terenów tzw. chronionych (przeznaczonych na mieszkalnictwo, szkoły itp.). W związku z tym pozytywnie oceniane były projekty planów, w których przewidziano oddzielenie terenów o różnym przeznaczeniu i o różnych wymaganiach sanitarno-higienicznych poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań np. usytuowanie usług nieuciążliwych czy też terenów zielonych pomiędzy obszarami o różnym przeznaczeniu.

W roku 2021 organy administracji prowadzące postępowanie dotyczące konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko zasięgały opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim w ilości 71 spraw.

W roku sprawozdawczym prowadzone postępowania dotyczyły głównie budowy elektrowni fotowoltaicznych, budowy i rozbudowy obiektów produkcyjnych, przebudowy dróg, jak również budowy i rozbudowy budynków hodowlanych, budowy osiedli budynków mieszkalnych, zakładów przetwarzania odpadów, rozbudowy oczyszczalni ścieków, budowy sieci kanalizacji sanitarnej, budowy biogazowni rolniczej.

O potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko orzekano dla przedsięwzięć, których charakterystyka wskazywała na duże prawdopodobieństwo, że będą one źródłem znaczących negatywnych oddziaływań zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

Kolejnym etapem postępowania w sprawach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko było wydanie 6 opinii dotyczących warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedmiotowe decyzje dotyczyły m.in.: sieci gazowej, budynków inwentarskich, budowy elektrociepłowni na paliwa alternatywne i biomasę, punktu zbierania i przetwarzania odpadów oraz zakładu pakowania warzyw.

W roku 2021 wydano 1 postanowienie dotyczące warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Ocena przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie projektowania oparta była na analizie dokumentacji projektowej przedstawionej do uzgodnienia. W roku 2021 dokonano uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 145 dokumentacji projektowych, które dotyczyły między innymi: sieci wodociągowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich, budynków przedszkoli i żłobków, lokali gastronomicznych, sklepów spożywczych itp.

Opiniowanie dokumentacji projektowej poprzedza działania bieżącego nadzoru sanitarnego i ma na celu zapobieganie ewentualnemu wystąpieniu nieprawidłowości sanitarnych już na etapie planowania lub projektowania inwestycji.

W roku 2021 pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili łącznie 104 kontrole obiektów, w tym 8 kontroli w trakcie budowy. W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia pod kątem zgodności z uzgodnioną dokumentacją projektową. Wśród oddanych do użytku obiektów należały między innymi: rozbudowa i modernizacja kompleksu pałacowego w Lewkowie, przebudowa fragmentów Oddziału Chirurgii Ogólnej i Urazowej ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim, przebudowa Oddziału Neurologicznego na Oddział Izolacyjny na terenie ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim, budowa hali z instalacją suszenia osadów ściekowych, gabinety kosmetyczne, fryzjerskie, sklepy spożywcze, obiekty gastronomiczne.

Fot. 1. Rozbudowa i modernizacja kompleksu pałacowego w Lewkowie

Fot. 2. Rozbudowa i modernizacja kompleksu pałacowego w Lewkowie

Fot. 3. Budowa hali z instalacją suszenia osadów ściekowych na terenie oczyszczalni ścieków w miejscowości Rąbczyn

Fot. 4. Budowa hali z instalacją suszenia osadów ściekowych na terenie oczyszczalni ścieków w miejscowości Rąbczyn

W roku 2021 wydano 26 ocen higienicznych na zastosowanie materiałów do budowy sieci wodociągowej oraz materiałów użytych do prac remontowych na stacjach uzdatniania wody.

Ponadto wydano 1 decyzję na zastosowanie recyrkulacji powietrza w salach operacyjnych dla pomieszczeń oddziału operacyjnego w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim.

W roku 2021 za czynności wykonane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 268 decyzji płatniczych.

Realizując ustawowe obowiązki zapobiegawczy nadzór sanitarny w swoich działaniach eliminował potencjalne uciążliwości oraz zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, które mogłyby zaistnieć w wyniku nieodpowiedniego pod względem higieniczno-sanitarnym planowania lub prowadzenia procesów inwestycyjnych bez zachowania właściwych warunków sanitarnych i zdrowotnych.

OŚWIATA ZROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie umacniania zdrowia oraz monitoruje interwencje programowe i nieprogramowe z zakresu profilaktyki chorób i promocji zdrowia na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego i powiatu ostrowskiego.

Działania prozdrowotne zrealizowane na terenie powiatu ostrowskiego w roku 2021

1. Promowanie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, w tym:

- 1) realizacja programu profilaktyki otyłości wśród dzieci i młodzieży **„Trzymaj Formę!”** – w powiecie zgłoszonych do programu zostało 28 szkół, liczba klas - 133 , liczba uczniów biorących udział w programie to 2200 w roku 2021;
- 2) zdrowe i ekologiczne odżywianie to również program **„Skąd się biorą produkty ekologiczne?”** dla dzieci 5-6 letnich. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W Ostrowie Wielkopolskim udział w projekcie wzięło 5 przedszkoli w tym 200 dzieci. Koordynatorzy przedszkolni zostali przeszkoleni przez pracowników oświaty zdrowotnej;
- 3) ponadto dla dzieci 5-6 letnich był realizowany program edukacyjny opracowany przez WSSE w Poznaniu **„Mamo , Tato co Wy na to ?”** - realizowany w 31 przedszkolach powiatu ostrowskiego. Uczestniczyło w nim 31 przedszkoli powiatu ostrowskiego tj. 1642 dzieci i ich rodziców. Program miał na celu ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5 i 6 letnich ich rodziców i opiekunów, umacnianie właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu.

2. Prowadzenie profilaktyki chorób nowotworowych w tym:

- 1) realizacja programu edukacyjnego pt. **„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”** dotyczącego profilaktyki raka szyjki macicy - liczba szkół ponadpodstawowych biorących udział w programie – 9, liczba uczniów w klasach szkół realizujących program – 896;
- 2) profilaktyka nowotworów skóry **„STOP Czerniak”**, informacje na temat programu „ABCDE samokontroli znamion” przekazano podczas *2 Ostrowskich Pikników Zdrowia* wykorzystując podczas akcji edukacyjnej kremy z filtrem w celu ochrony skóry przed promieniowaniem słonecznym. Działania odbyły się wśród osób dorosłych odpowiedzialnych za zdrowie swoje i najbliższych. Pikniki Zdrowia organizowane przez Urząd Miasta Ostrowa Wielkopolskiego zgromadziły bardzo dużo mieszkańców, którzy chętnie skorzystali z porad i badań przesiewowych w kierunku raka skóry czerniaka;
- 3) pracownicy oświaty zdrowia podczas Ostrowskich Pikników Zdrowia udzielali również porad w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych, dając lekcję instruktazu jak w bezpieczny, skuteczny i bez bólu sposób usuwać te niebezpieczne pasożyty – kleszcze. Zainteresowani mieszkańcy otrzymali kleszczolapki i preparaty do odstraszania kleszczy.

Fot. 5. Ostrowski Piknik Zdrowia w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 6. Ostrowski Piknik Zdrowia w Ostrowie Wielkopolskim

3. Realizacja zadań wynikających z założeń „Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, m.in.:

- 1) organizacji Obchodów „Światowego Dnia AIDS”; informacje m.in. wskazanie miejsc do bezpłatnego, bez skierowania i anonimowego testowania się w kierunku HIV/AIDS przesłane do wszystkich szkół ponadpodstawowych w powiecie ostrowskim;
- 2) współorganizacja konkursów dla młodzieży szkolnej; W roku szkolnym 2021 odbyła się 19 edycja konkursu dotyczącego profilaktyki HIV/AIDS. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów infografiki pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”, która propagowała wiedzę o zakażeniach HIV i zakażeniach przenoszonych drogą płciową. W konkursie wzięło udział 5 szkół ponadpodstawowych z których wybrano 3 zwycięzców etapu powiatowego. Infografika pierwszego miejsca została wysłana na etap wojewódzki do Wojewódzkiej Stacji Epidemiologiczno-Sanitarnej w Poznaniu i praca zajęła I miejsce.
- 3) Komisja konkursowa przyznała:
 - I miejsce dla ucznia z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Józefa Gniazdowskiego w Ostrowie Wielkopolskim;

Rys. 1. I miejsce przyznane przez komisję konkursową

- II miejsce dla uczennicy z III Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowie Wielkopolskim;

Rys. 2. II miejsce przyznane przez komisję konkursową

- III miejsce dla ucznia z Zespołu Szkół Usługowych w Ostrowie Wielkopolskim.

Rys. 3. III miejsce przyznane przez komisję konkursową

- Uczeń Zespołu Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim wygrał cały konkurs i zajął I miejsce w etapie wojewódzkim! Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim ufundowała nagrody w etapie powiatowym dla laureatów konkursu.
- 4) Organizacja warsztatów MLZ – **Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – Kontra HIV**. Grupa 31 uczniów klasy I Zespołu Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim. Młodzież, która uczestniczyła w tych warsztatach edukacyjnych, wykształciła umiejętność określenia ryzyka zakażenia wirusem HIV i asertywnego zachowania. Podczas warsztatów odbyły się badania ankietowe, prezentacja multimedialna oraz przedstawiono film profilaktyczny. Uczestnicy szkolenia otrzymali dyplomy ukończenia szkolenia „Młodzieżowego Lidera Zdrowia – Kontra HIV” wraz z pakietem materiałów informacyjno-edukacyjnych, uprawniające do przekazywania wiedzy o HIV/AIDS wśród rówieśników.

Fot. 7. Festyn MLZ kontra HIV w Zespole Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 8. Festyn MLZ kontra HIV w Zespole Szkół Ekonomicznych w Ostrowie Wielkopolskim

4. Profilaktyka palenia tytoniu:

- 1) Obchody „Światowego Dnia Rzucania Palenia” - prelekcja w Zespole Szkół Usługowych dla 60 uczestników (uczniowie i pedagodzy) na temat negatywnego wpływu palenia papierosów tradycyjnych i e-papierosów, sposoby rzucania palenia, zdrowego stylu życia bez używek, sposobów radzenia sobie z biernym paleniem. Dla młodzieży wyświetlono film profilaktyczny oraz prezentację multimedialną.

- 2) Konkurs „**Palić, nie palić – oto jest pytanie?**” to już XXI edycja w której brali udział uczniowie szkół podstawowych klas V naszego powiatu. Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu *prezentacji multimedialnej* na temat szkodliwości palenia tytoniu i inhalowanie e-papierosów. W etapie szkolnym konkursu wzięło udział 57 uczniów, a do etapu powiatowego przeszło 14 uczniów z 14 szkół podstawowych.
- 3) Komisja konkursowa przyznała:
 - I miejsce dla uczennicy Szkoły Podstawowej Nr 9 im. Jana Pawła II w Ostrowie Wielkopolskim;
 - II miejsce dla uczennicy Szkoły Podstawowej w Jankowie Przygodzkim;
 - III miejsce dla ucznia Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Gen. Józefa Bema w Ostrowie Wielkopolskim.
 - Praca laureata I miejsca etapu powiatowego przesłana została do WSSE w Poznaniu na dalszy etap konkursu wojewódzkiego. Nagrody w etapie powiatowym zostały ufundowane przez PSSE w Ostrowie Wielkopolskim.
- 4) Program edukacyjny pt. „**Czyste Powietrze Wokół Nas**”, program edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym - 5 i 6 latków. W powiecie ostrowskim w roku szkolnym 2020/2021 wzięło udział 25 przedszkoli tj. 758 uczestników.
- 5) Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt.: „**Bieg po zdrowie**” dla uczniów klas IV. W programie wzięło udział 18 szkół w powiecie tj. 503 uczniów i ich rodziców.
- 6) W ramach profilaktyki palenia tytoniu odbyły się warsztaty Młodzieżowych Liderów Zdrowia – konta tytoń. W zajęciach udział wzięli uczniowie 8 klasy ze Szkoły Podstawowej Edukator, grupa 20 uczniów. Wykład i zajęcia warsztatowe zostały wzbogacone o emisję filmu i prezentację multimedialną Uczestnicy szkoleń pracowali w kilkusobowych grupach, opracowując powierzone im zagadnienia. Młodzież chętnie uczestniczyła we wszystkich aktywnościach warsztatowych oraz w dyskusji, dzieląc się swoimi spostrzeżeniami. Po zakończeniu szkolenia wszyscy uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne (plakaty i kserokopie wiadomości z wykładów) oraz gadżety promujące życie wolne od dymu tytoniowego (długopisy, fiszki edukacyjne).

Fot. 9. Festyn MLZ kontra tytoń w Szkole Podstawowej Edukator w Ostrowie Wielkopolskim

Fot. 10. Festyn MLZ kontra tytoń w Szkole Podstawowej Edukator w Ostrowie Wielkopolskim

5. Nowoczesna edukacja dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień to zaproszenie Szkół Ponadpodstawowych w powiecie ostrowskim do Ogólnopolskiego Programu „**ARS – czyli jak dbać o miłość?**”. Liczba szkół uczestniczących w programie – 7 szkół ponadpodstawowych w tym 537 uczniów klas I i II.
6. W powiecie ostrowskim w wakacje 2021 roku podczas „**Akcji Lato**”, pracownicy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzili profilaktykę w zakresie bezpiecznych wakacji. Pomimo panującej pandemii COVID-19, organizatorzy wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży nie zrezygnowali z organizacji kolonii, półkolonii oraz obozów harcerskich. Na spotkaniach z uczestnikami omawiano Profilaktykę Chorób Odkleszczowych - jak bronić się

przed kleszczami, jak ich unikać i gdzie uzyskać pomoc w razie choroby. Uczestnicy zapoznali się z instruktażem jak bezpiecznie, szybko i bezboleśnie usunąć kleszcza. Omówiono zasady bezpiecznego wypoczynku w lesie, nad wodą, w górach, w czasie burzy, podczas upałów. Omawiano profilaktykę higieny osobistej oraz jak chronić się przed szkodliwymi promieniami UV dla najmłodszych dzieci, a dla starszych grup wiekowych tematy związane z chorobami przenoszonymi drogą płciową jak HIV/AIDS. Podczas wakacji w powiecie ostrowskim przeprowadzono 14 akcji profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Uczestniczyło w nich ponad 400 dzieci w wieku 5-14 lat. Podczas pogadek prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych.

Fot. 11. Obóz sportowy w Gorzycach Wielkich

Fot. 12. Półkolonie „Na sportowo” w Ostrowie Wielkopolskim

W roku 2021 pomimo trwającej epidemii na terenie powiatu ostrowskiego zrealizowano programy edukacyjne, akcje profilaktyczne, warsztaty oraz konkursy.

STANOWISKO PRACY DS. OBRONY CYWILNEJ I SPRAW OBRONNYCH

Działania dotyczące spraw obronnych, obrony cywilnej i bioterroryzmu

W minionym roku 2021 Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim brała udział w 2 treningach, w tym: 2 treningi z zakresu Stałego Dyżuru na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny - organizowane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki.

W dniach 05-10.12.2021 roku wprowadzony został pierwszy stopień alarmowy ALFA-CRP, realizacja zadań dla pierwszego stopnia alarmowego ALFA-CRP przebiegła bez problemów, nie odnotowano żadnych zagrożeń. Wszystkie systemy teleinformatyczne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim działają stabilnie.

Na bieżąco prowadzona jest aktualizacja posiadanej dokumentacji w zakresie Obrony Cywilnej i Spraw Obronnych, wykorzystywanej w trakcie prowadzonych ćwiczeń/treningów i aplikacji ARCUS 2005 – wykonano 4-krotnie export oraz transfer do WSSE w Poznaniu.

SYSTEM JAKOŚCI W NADZORZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowie Wielkopolskim pracuje w oparciu o wymagania i zalecenia normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

Systemem jakości kieruje Główny Specjalista ds. Systemu Jakości, który współpracuje z pełnomocnikami ds. Systemu Jakości z poszczególnych Sekcji.

Dyrektor PSSE w Ostrowie Wielkopolskim określa politykę jakości w której deklaruje, że wprowadzony system zarządzania jakością przyczynia się do:

1. Kompetentnego, terminowego i rzetelnego załatwiania spraw,
2. Wzrostu zaufania Klientów do świadczonych usług przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim,
3. Podnoszenia kwalifikacji pracowników poprzez systematyczne uczestnictwo w szkoleniach.

Cele mierzalne dla PSSE na dany rok wyznaczane są odrębnie przez Dyrektora podczas corocznego przeglądu zarządzania, w trakcie którego Dyrektor dokonuje oceny przydatności, adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania jakością.

Podstawowymi dokumentami opisującymi system zarządzania jakością są: Księga Jakości, procedury ogólne systemu zarządzania jakością oraz instrukcje robocze.

Praca w Oddziale Nadzoru oraz na samodzielnych stanowiskach pracy odbywa się w oparciu o procedury ogólne i instrukcje oraz o procedury kontroli.

Jednym z głównych zadań Oddziału Nadzoru jest wykonywanie czynności kontrolnych, które to oddział wykonuje zgodnie z udokumentowaną procedurą kontroli – „Sposób wykonywania kontroli w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń” PT/01 – procedura powyższa dotyczy Sekcji: Epidemiologii, Higieny Komunalnej, Higieny Pracy, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia oraz Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wykonują czynności kontrolne w oparciu o procedury kontroli napisane indywidualnie dla każdej komórki.

Funkcjonowanie systemu jakości oceniane jest w drodze auditu wewnętrznego.

SYSTEM JAKOŚCI W LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowie Wielkopolskim spełniając wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” od roku 2009 uczestniczy w krajowym systemie akredytacji laboratoriów badawczych (nr akredytacji AB 1161). Wdrożony system zarządzania gwarantuje pracę zgodną z wymaganiami określonymi w dokumentach Polskiego Centrum Akredytacji, a także wymaganiami ustawowymi i prawnymi. W minionym roku kompetencje techniczne Laboratorium zostały ocenione podczas auditu przeprowadzonego przez PCA dnia 25 października 2021 roku. Auditorzy nie sformułowali niezgodności i ocenili, że LMB spełnia wymagania akredytacyjne.

W 2021 roku Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii wzięło udział w 2 programach badania biegłości obejmujących akredytowane metody badawcze:

1. POLMICRO, organizowanym przez Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej w Warszawie,
2. LABQUALITY Helsinki, organizowanym przez SOWA-MED w Gdańsku.

Badania biegłości miały na celu ocenę merytorycznych umiejętności personelu. Kompetencje zostały potwierdzone świadectwami udziału z wynikiem pozytywnym.

Ponadto w minionym roku Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii wykonało następujące badania:

1. nosicielstwo pałeczek *Salmonella* i *Shigella* u osób pracujących lub podejmujących pracę w kontakcie z żywnością – 5 891 próbek,
2. diagnostyka zakażeń przewodu pokarmowego wywołanych przez chorobotwórcze pałeczki jelitowe – 82 próbki,
3. kontrolne badania ozdowieńców i nosicieli po zakażeniu wywołanym przez pałeczki *Salmonella* – 91 próbek,
4. pasożyty przewodu pokarmowego – 50 próbek,
5. ocena skuteczności procesu sterylizacji – 832 próbki.